

Mevlana
Kalkınma Ajansı
Development Agency

BOZKIR İLÇE RAPORU

—2024—

İÇİNDEKİLER

1	ÖNSÖZ	5
2	DOĞAL YAPI	6
3	SEGE	7
4	DEMOGRAFİK YAPI	7
4.1	Nüfus.....	7
4.2	Yaş Grupları.....	8
4.3	Yaş Bağımlılık Oranları	9
5	EĞİTİM	10
5.1	Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
5.2	Eğitimde Genel Durum	11
5.3	Taşınmalı Eğitim.....	12
6	EKONOMİ	13
6.1	İstihdam	13
6.2	İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı	13
6.3	İlçede Öne Çıkan Sektörler	15
7	TARIM VE HAYVANCILIK	18
7.1	Tarım Alanları	18
7.2	Sulu-Kuru Tarım Alanları.....	19
7.3	Bitkisel Üretim	20
7.3.1	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	20
7.3.2	Sebzeler	21
7.3.3	Meyveler.....	22
7.4	Hayvansal Üretim	24
7.4.1	Hayvan Varlığı	24
7.4.2	Arıcılık	25
7.4.3	Hayvansal Üretim Miktarları.....	26
7.4.4	Tavukçuluk.....	27
7.5	Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması.....	27
8	KURAKLIK	28
9	TURİZM	29
10	ERİŞİLEBİLİRLİK	31
11	GZFT	32
12	İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR	34
13	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	36

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu	7
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı	8
Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023).....	8
Grafik 4 Doğum Sayısı.....	9
Grafik 5 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi	9
Grafik 6 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranları.....	12
Grafik 7 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları.....	13
Grafik 8 Türlerine Göre Tarım Alanları	18
Grafik 9 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yığılaşması.....	20
Grafik 10 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)	20
Grafik 11 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	22
Grafik 12 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi	23
Grafik 13 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları.....	24
Grafik 14 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı.....	25
Grafik 15 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları	27
Grafik 16 TR52 Bölgesi Yıllık Kuraklık Analizi Sonuçları	28
Grafik 17 Bozkır İlçesi Aylık Kuraklık Analizi Sonuçları.....	29

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı.....	6
Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi.....	10
Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı).....	11
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları	11
Tablo 5 Taşınmalı Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları	12
Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları	13
Tablo 7 Sektörlere göre ilçece yoğunlaşma katsayıları.....	16
Tablo 8 Yıllar İtibariyle Tarım alanları.....	18
Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi	19
Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)	19
Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri	21
Tablo 12 Sebzeçilik İstatistikleri (ton).....	22
Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri	23
Tablo 14 Arıcılık Ürünleri Üretim Miktarları (ton)	25
Tablo 15 Hayvansal Üretim Miktarları (ton).....	26
Tablo 16 Çiğ Süt Üretim Miktarları(ton)	26
Tablo 17 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri.....	27
Tablo 18 İşletme ve Basit Belgeli Konaklama Tesislerine İlişkin İstatistikler (2023).....	29
Tablo 19 Bozkır Turizm Envanteri Tablosu	30
Tablo 20 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi	31

1 ÖNSÖZ

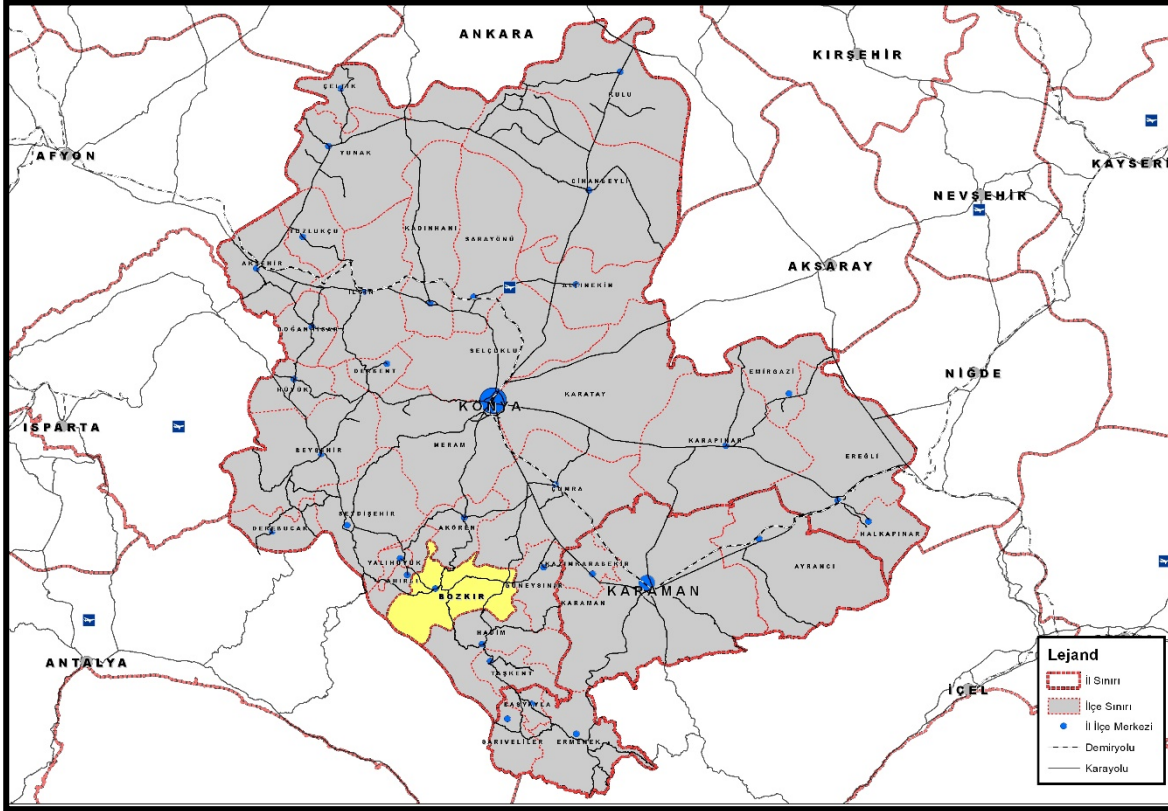
Mevlana Kalkınma Ajansı, TR52 (Konya, Karaman) Düzey 2 Bölgesi için, bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, bölgesel gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak ve bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermektedir. Bu amaçlara ulaşmak için kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek istemektedir.

Bölgesel gelişmeye yönelik olarak icra edilecek bütün faaliyetlerin temeli ise bölgenin bütün detayları ile iyi tanınmasından geçmektedir. Bu nedenle, bölgenin kaynak ve olanaklarının doğru şekilde tespit edilmesi, mevcut sahip olunan değerlerin rekabet edebilirlik açısından yeniden yorumlanması ve bölgesel kalkınmayı sürdürülebilir şekilde sağlanmasına yönelik olarak faaliyetlerin birbiri ile ilişkili olarak icra edilmesi gerekmektedir.

Bu amaca yönelik ilk olarak MEVKA, Bölgenin Mevcut Durum çalışması ve 2010-2013 Bölge Planı'nı hazırlamıştır. Bu işlem yapılırken bölgeyi oluşturan ilçelere yönelik olarak GZFT Analizi çalışması gerçekleştirilmiş ve her ilçe için bir İlçe Raporu hazırlanmıştır. 2012 yılında "2014-2023 Karaman Konya Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında tüm ilçelerde kaymakamlar başkanlığında kurulan komisyonlar ile altışar adet toplantı düzenlenerek ilçelerin 2023 yılı vizyonları belirlenmiş ve gerçekleştirilmesi öngörülen faaliyetler komisyon tarafından planlanmıştır. 2021 yılında ise 2024-2028 yıllarını kapsayan "Konya Karaman Bölge Planı" hazırlık çalışmaları kapsamında yine ilçeler özelinde toplantılar düzenlenerek her bir ilçenin sorunları ve bu sorunların çözüm önerileri üzerine bilgi alınmış, istişarelerde bulunulmuştur. 2024 yılına gelindiğinde ise ilçelerde yaşanan gelişmelerin görülmesi ve kırsal kalkınma alanında ilçeler düzeyinde yapılacak çalışmalara yol göstermesi için Bozkır ilçe raporu güncellenmiştir.

2 DOĞAL YAPI

Konya ili Bozkır ilçesi, 37°10' Kuzey enlemi ile 32°15' Doğu boylamı arasında yer almaktadır. İl merkezine uzaklığı 129 km'dir. İlçenin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1.125 metredir. İlçenin kuzeyinde Çumra ve Akören ilçeleri, güneyinde Hadim ilçesi ve Antalya ili, batısında Antalya ili ve doğusunda Güneysınır ilçesi bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 1.098,5 km²'dir.

Bozkır, Çarşamba Çayının iki yamacında kurulmuş bir ilçedir. Torosların en yüksek kısımlarının bu bölgede bulunması nedeni ile ilçenin güney kesimi çok yüksek tepe ve dağlardan meydana gelmektedir. Geniş, yüksek yaylalar ve bağ sahaları bu bölgede hâkimdir. İlçenin belirli akarsularından olan Çarşamba Çayı ilçe sınırları içinden doğarak, Çumra ilçesi sınırlarına kadar ulaşmakta ve Apa Barajına dökülmektedir. İlçenin diğer akarsularından Göksu'nun bir kolu Gökdere, Hadim İlçesi hudutları içinden doğmaktadır. İlçede Çağlayan Göleti, Sarıot Gölü, Dipsiz Göl bulunmaktadır. Ayrıca KOP projesi kapsamında yer alan 12 proje içinde Bozkır ve Bağlarbaşı barajları yapılmaktadır. Sulama amacıyla yapılacak olan barajlarda toplanan suyun Çumra ve Karaman ovasına aktarılması planlanmaktadır.

Tablo 1 İlçe Alan Kullanımı

TÜR	BOZKIR		KONYA		İLÇE/KONYA İÇİNDEKİ PAYI (%)
	Alan (ha)	Yüzde (%)	Alan (ha)	Yüzde (%)	
Yapay Bölgeler	1.515,9	1,37	88.090,01	2,16	1,72
Tarımsal Alanlar	36.084,15	32,72	2.442.323,93	59,84	1,48
Orman ve Yarı Doğal Alanlar	72.466,12	65,7	1.336.672,39	32,75	5,42
Sulak Alanlar	0,00	0,00	81.792,90	2,00	0,00
Su Kütleleri	229,34	0,21	132.611,76	3,25	0,17
TOPLAM	110.295,51	100,00	4.081.490,99	100,00	2,70

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Corine GBS

Bozkır ilçesi yaklaşık 110.296 ha'lık alan ile Konya'nın %2,70'ini kapsayan görece küçük bir ilçedir. Tarımsal alanlar ile orman ve yarı doğal alanlar ilçede en fazla paya sahiptir. İlçede arazi varlığının %65'i orman ve yarı doğal alan, yaklaşık %33'ü de tarımsal arazidir. Ormanlık alanlar diğer ilçelere görece oransal olarak fazladır ancak Konya il bütünü orman varlığının %5,42'sini oluşturmaktadır.

3 SEGE

Bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması politikası bölgesel gelişme amaçlarının temel unsurlarından bir tanesidir. Toplamda 37 ilçeden oluşan Konya Karaman Bölgesi'nde ilçeler arasında ciddi gelişmişlik farkları yaşanmaktadır. Bölgenin sahip olduğu geniş yüzölçümü nedeniyle kırsal ve kentsel alanlar arasındaki fiziki erişim imkânları sınırlı kalmakta ve buna bağlı olarak da mal, hizmet ve insan akımlarında kaliteli ve verimli bir hizmet sunulamamaktadır.

Bölgedeki ilçelerin gelişmişlik düzeylerinin sosyo-kültürel ve ekonomik değişkenler yardımıyla ölçülmesi ve birbirleriyle analitik olarak karşılaştırılması, TR52 ilçeleri arasındaki gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik politikaların oluşturulması sürecinde önem taşımaktadır.

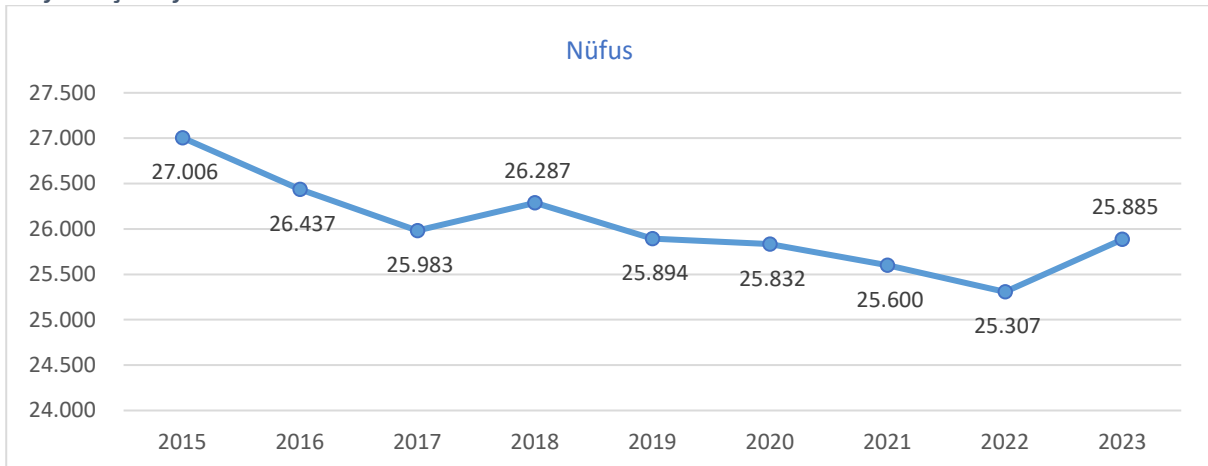
Buna göre, KAGM tarafından 2022 yılında yapılan sosyal gelişmişlik endeksi çalışmasına göre Bozkır 37 ilçe arasında 22. sırada yer alırken KAGM'den farklı değişkenler kullanılarak MEVKA tarafından 2019 yılında yapılan SEGE çalışmasına göre ise daha üst sıralarda değerlendirilerek 17. sırada yer almıştır.

4 DEMOGRAFİK YAPI

4.1 Nüfus

TÜİK adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre, 2023 yılında ilçe nüfusu 25.885 kişidir. Nüfus büyüklüğü bakımından Konya'nın 31 ilçesi içinde 15.sırada yer almakta ve Konya il nüfusunun %1,12'si gibi küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Konya'da yeni Büyükşehir Yasası ile birlikte köylerin yasal statüsünün ortadan kalkması nedeniyle 2013 yılından itibaren ilçenin köy nüfusu bulunmamaktadır.

Grafik 1 İlçe Nüfus Durumu

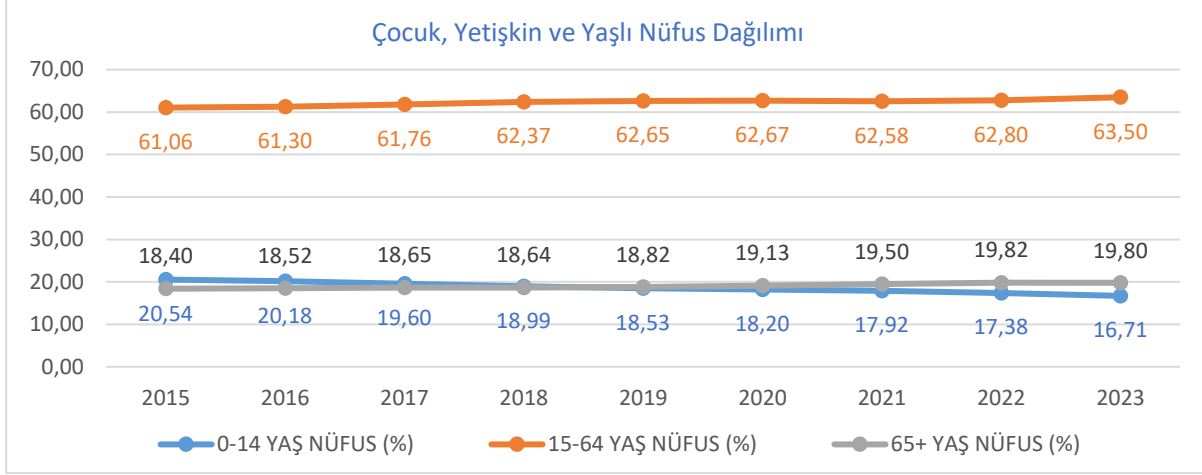

Kaynak: TÜİK, ADNKS

4.2 Yaş Grupları

İlçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı incelendiğinde 2023 yılı verilerine göre, ilçede 15-64 yaş grubu nüfus oranının yaklaşık %63,50 ile en fazla olduğu görülmektedir. 0-14 yaş aralığı nüfusun yaklaşık %17'sini ve 65 yaş üstü nüfusun yaklaşık %20'sini oluşturmaktadır.

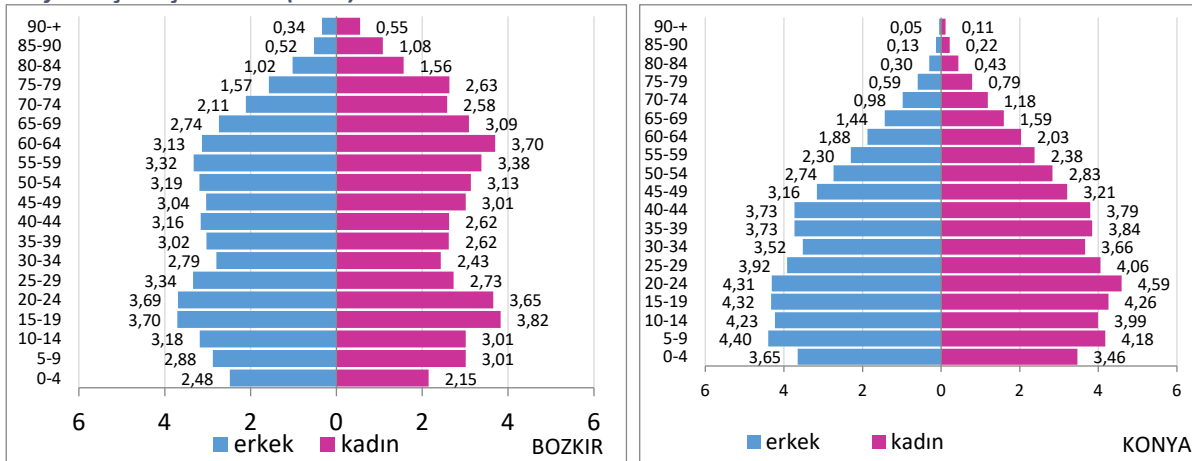
Grafik 2 İlçede Bulunan Nüfusun Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Grafikte yıllar itibariyle ilçede bulunan nüfusun yaş aralıklarına göre dağılımı izlenebilmektedir. Grafiğe göre 15-64 yaş grubu yıllar itibariyle çok küçük oranda artış gösterirken çocuk nüfusunun giderek azalmakta olduğu görülmektedir. İlçede 65+ yaş grubu oranı Konya il geneli için olan %10,42 oranının neredeyse iki katı kadardır. 0-14 yaş çocuk nüfusu da %22,35 olan Konya il geneli oranının oldukça altındadır. 15-64 yaş grubu en fazla orana sahip olmasına karşın %67,22 olan Konya il geneli oranının altında kalmıştır. Tüm bu veriler göz önüne alındığında ilçenin gelecekteki nüfusunun giderek azalma riskinin yüksek olduğu göze çarpmaktadır. Gerekli tedbirlerin uygulanmaması durumunda ilçenin gelecek nüfusunu garanti altına almak çok zordur.

Grafik 3 İlçe Yaş Piramidi (2023)

Kaynak: TÜİK, 2023

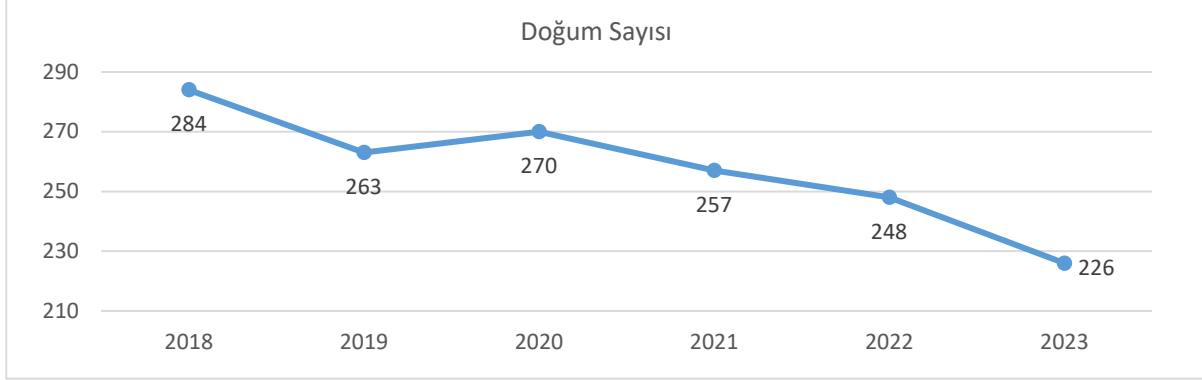
İlçenin 2023 yılına ait yaş piramidi incelendiğinde; en yoğun nüfus grubunu 15-19 yaş arası nüfus oluşturmaktadır, genç nüfus oranı fazladır, 29 yaş itibariyle nüfusta bir azalma gözlenmektedir, doğurganlık oranı çok düşüktür. İlçede 0-4 yaş grubu nüfus oranı (kız-erkek toplam) %4,63'tür. Gelişmiş yerleşimlerde bu yaş grubunun düşük olması beklenir ancak ilçe gelişmişlik seviyesi bakımından görece

geri olmasına rağmen ve çok daha fazla gelişmiş olan Konya Merkezde bile bu oran %7,11 iken ilçede bu kadar düşük olması, ilçenin gelecek nüfusunu koruyabilme riskini bir kez daha doğrulamaktadır.

İlçede kadın sayısı erkek sayısından yaklaşık %1,52 daha fazladır. Genel olarak kadınların yaşam süreleri erkeklere göre fazladır ve ilçede kadın oranının fazla olması, ilçede yaşlı nüfusun da fazla olduğunun bir göstergesidir. Nitekim yaş piramidi incelendiğinde 70 yaş üstünde kadın-erkek farkının çok büyük oranda olmasa da kadın lehine öne çıktığı görülmektedir.

Grafik 4 Doğum Sayısı

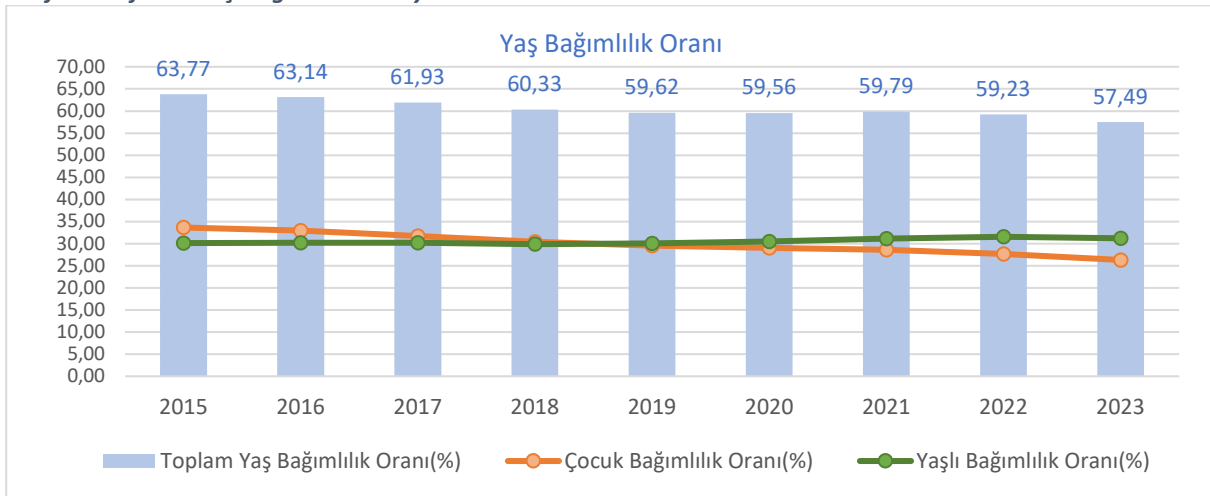
Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

İlçede doğum oranlarının yıllar itibariyle azaldığı görülmektedir. Nitekim bu durum yaş piramidindeki 0-4 yaş grubunun azlığı ile de görülebilmektedir. Genç nüfus kaybına bağlı olarak, yaşlı nüfus oranının ilçede fazla olması doğum sayılarının da düşmesine sebep olmuştur.

4.3 Yaş Bağımlılık Oranları¹

Bir ülkede çalışan (15-64) her 100 kişinin, bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısı yaş bağımlılık oranı olarak tanımlanır. Bağımlı nüfus, bir toplumda ekonomik olarak üretken olmayan nüfustur. Kendileri çalışmayıp, toplumdaki çalışanların ürettiklerini tüketen nüfus kitlesine bağımlı nüfus, bunların toplam nüfusa oranına ise bağımlılık oranı veya bağımlı nüfus oranı denir.

Grafik 5 Nüfusun Yaş Bağımlılık Düzeyi

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2023

¹ Bu oran çocuklar için ve yaşlılar için ayrı ayrı hesaplanarak ülkelerin gelişmişlik seviyeleri ortaya çıkarılır. Bir ülkede çalışan nüfus ne kadar çok ise o ülke için o kadar gelişmiştir diyebiliriz.

İlçede 2015-2023 yılları arasında yaş bağımlılık oranları incelendiğinde toplam yaş bağımlılık oranının yıllar itibariyle düşüş eğiliminde olsa da genel itibariyle yüksek olduğu görülmektedir. 2023 yılı verilerine göre ise ilçe nüfusunun yaklaşık %57,5'i bağımlı nüfus olup bu nüfus herhangi bir ekonomik gelire sahip değildir. Dolayısıyla ilçe nüfusunun en fazla %42,5'lik kısmı ekonomik gelire sahip olabilecek yaştaadır. Son on yılda toplam yaş bağımlılık oranında azalma eğilimi olduğu görülmektedir. Fakat grafikten de görüleceği üzere bu azalış çocuk bağımlılık oranındaki düşüşten kaynaklanmaktadır. İlçede son yıllarda hem doğum sayısının giderek azalması hem de genç nüfusun göç etmesinden kaynaklı çocuk bağımlılık oranını düşmektedir. Çocuk bağımlılık oranındaki azalma eğilimi ilçedeki ekonomik gelir üretme kapasitesinin giderek düşeceğine işaret etmektedir. İlçeden dışarıya göç eğiliminin de fazlalığı göz önüne alındığında herhangi bir tedbir alınmaması durumunda, gelecekte ilçede ekonomik sıkıntılar yaşanması kaçınılmaz olacaktır.

5 EĞİTİM

Avrupa Birliği Bölgesel gelişmişlik endeksi kapsamında eğitime erişim ve eğitimin kalitesi ekonomik gelişmişliğin temel göstergelerinden biridir. Gelişmişliğin göstergesi olarak ele alınan eğitimde amaç; okullaşma oranlarının dengelenmesi, eğitimde yerleşimler arası ya da cinsiyetler arası farklılıkların ortadan kaldırılması yani eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, kalite sorunlarının giderilmesi, fiziki ve beşeri altyapı yetersizliklerinin giderilmesidir.

5.1 Bitirilen Eğitim Düzeyi

TR52 Konya-Karaman bölgesinde eğitimli nüfusun toplam nüfus içindeki payı %88,27 iken Bozkır ilçesinde bu oran %85,75'tir. İlçede bitirilen eğitim düzeyinin, TR52 oranlarının gerisinde kaldığı görülmekte olup nüfusun yaklaşık %36'lık kısmının ilkokul mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 2 Bitirilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Erkek	Kadın	Genel Toplam	İlçede Oran (%)	TR52'de Oran (%)
Bilinmeyen	77	71	148	0,61	0,65
Okuma Yazma Bilmeyen	84	525	609	2,50	1,76
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	883	1.834	2.717	11,15	9,32
İlkokul	3.739	4.952	8.691	35,66	26,06
Ortaokul veya Dengi Meslek Ortaokul	3.778	2.568	6.346	26,04	25,50
Lise ve Dengi Meslek Okulu	2.142	1.534	3.676	15,08	20,62
Yüksekokul veya Fakülte	1.120	843	1.963	8,05	13,88
Yüksek Lisans	128	82	210	0,86	1,89
Doktora	8	6	14	0,06	0,32

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede okuma yazma bilmeyenlerin oranı %2,50 olup %1,76 olan TR52 bölge oranına göre fazladır. İlçede okuma yazma bilmeyenlerin büyük kısmı kadın ve 65 yaş üstü nüfustur. İlçede 65 yaş üstü toplam nüfus oranının ve 65 yaş üstü kadın nüfus oranının görece fazla olması okuma yazma bilmeyenlerin oranına da yansımıştır. İlçede lise ve üstü eğitim düzeylerinde erkek sayılarının öne çıktığı görülürken kadın sayıları, erkeklere göre oldukça düşük kalmıştır.

5.2 Eğitimde Genel Durum

İlçede örgün eğitim kurumu kapsamında toplam 54 adet okul bulunmaktadır.

Tablo 3 Eğitim Genel Durum (2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı)

	OKUL SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
OKUL ÖNCESİ	7	12	10	43,75	12,58
İLKOKUL	23	84	119	11,26	15,95
ORTAOKUL	11	111	73	12,51	8,23
İMAM HATİP ORTAOKULU	3	55	42	10,67	8,15
GENEL ORTAÖĞRETİM	2	35	25	18,04	12,89
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	3	59	36	14,94	9,12
İMAM HATİP LİSESİ	1	23	15	11,87	7,74
YAYGIN EĞİTİM	4	5	13	10	0
Genel Toplam	54	384	333	-	-

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

2023-2024 eğitim ve öğretim yılında ilçede toplam 384 öğretmen ve 333 derslik bulunmaktadır. Derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayılarında Konya, TR52 ve Türkiye değerlerinden daha iyi değerlere sahiptir. Bu göstergelerden yola çıkıldığında ilçede bulunan derslik ve öğretmen sayısının yeterli olduğunu, il merkezinde ise daha fazla derslik ve öğretmen ihtiyacının bulunduğunu söyleyebiliriz. Derslik başına düşen öğrenci sayısı ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı istatistiklerinin eğitim kalitesine direk bir etkisi yoktur. Bu kavramlar göreceli olmakla beraber eğitim kalitesinde kullanılan ölçütlerdir.

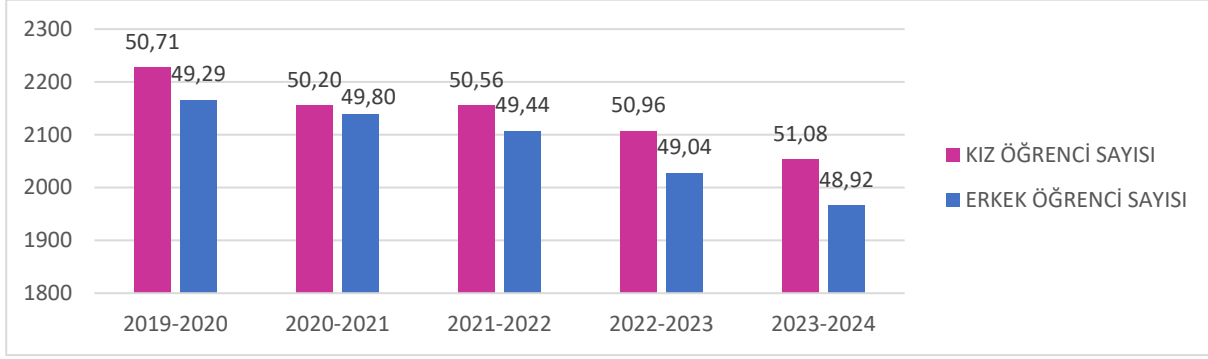
Tablo 4 Eğitim ve Öğretim Yıllarına Göre Toplam Öğrenci Sayıları

	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
OKUL ÖNCESİ	39	61	84	174	151
İLKOKUL	1.408	1.322	1.367	1.341	1.340
ORTAOKUL	1.150	1.016	1.004	1.002	913
İMAM HATİP ORTAOKULU	558	486	480	446	448
GENEL ORTAÖĞRETİM	620	641	606	475	451
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM	465	560	547	526	538
İMAM HATİP LİSESİ	154	209	174	171	178
Genel Toplam	4.394	4.295	4.262	4.135	4.019

Kaynak: İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2023

İlçede toplam öğrenci sayılarının düştüğü görülmektedir. 2019 yılına kıyasla 2023 yılında okul öncesi, imam hatip ortaokulu ve mesleki teknik eğitim öğrenci sayıları artarken diğerlerinde düşüş gerçekleşmiştir.

Grafik 6 Yıllar İtibariyle Kız ve Erkek Öğrenci Sayıları ve Oranları

Kaynak: İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 2023

Kız ve erkek öğrencilerin durumuna bakıldığında yıllar içinde hem kız öğrenci hem de erkek öğrenci oranının giderek düştüğü görülmektedir. Toplam öğrenci sayısı içinde Kız öğrencilerin oranının ise erkeklere göre daha fazla olması dikkati çekmektedir.

5.3 Taşımali Eğitim

Genellikle kırsal yerleşimlerde öğrenci sayısının uygun/yeterli olmaması nedeniyle eğitim kurumu açılmaması sonucunda öğrencilerin zorunlu eğitimlerini alabilmeleri için başka bir yerleşim birimine nakledilmelerine “taşımali eğitim” adı verilmektedir.

“TR52 Bölgesi Sosyal Yapı Analizi, Eğitim ve Sağlık Hizmetlerine Erişim Araştırması” kapsamında yürütülen saha çalışmaları tespitlerine göre; taşımali eğitim sisteminde, mesafe, coğrafi yapı ve iklim koşulları gibi sebeplere bağlı olarak yolda geçirdikleri süre, sağlıklı beslenme sorunu, erken gidip geç gelme, kış şartlarının olumsuzlukları gibi birçok sorunla karşılaşmaktadır. Özellikle ilkököl çağı nüfusun kendi ihtiyaçlarını yeterince görememesi, kendini koruyamaması gibi hususlar da göz önüne alındığında özellikle ilkököl eğitiminin standart hale getirilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca taşımali eğitim yapılan yerleşimlerde çocukların okul öncesi eğitimden mahrum kalmaları da eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 5 Taşımali Eğitim Sistemine Dahil Öğrenci Sayıları ve Oranları

Yıl	Taşınan Öğrenci/ Toplam Öğrenci İçindeki Payı (%)	Toplam Taşınan Öğrenci Sayısı	Toplam Taşınan Yerleşim Birimi Sayısı
2019	14,11	361	36
2020	16,38	383	37
2021	15,73	373	36
2022	15,92	373	35
2023	15,85	357	34

İlçede ilk ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerin yaklaşık %16’sı taşımali eğitime dahildir. 2019 yılına göre taşınan öğrenci sayılarında azalma olsa da taşınan öğrenci oranında artış olduğu görülmektedir. Kırsal niteliği baskın olan ve sosyoekonomik olarak görece geri kalmış özellik göstermektedir. Göçe bağlı olarak yaşlı nüfusun ilçede kalması sonucu doğum oranları azalmış dolayısıyla çocuk sayısı da giderek azalmıştır. Nüfusun yerinde kalmasına dönük çalışmalarda eğitim hizmetleri önem kazanmakta olup çocukların zorunlu eğitim süreçlerinin gelişmiş ilçelerdeki standartlara yakınsanarak, yerinde eğitim almalarına dönük tedbirler geliştirilmelidir.

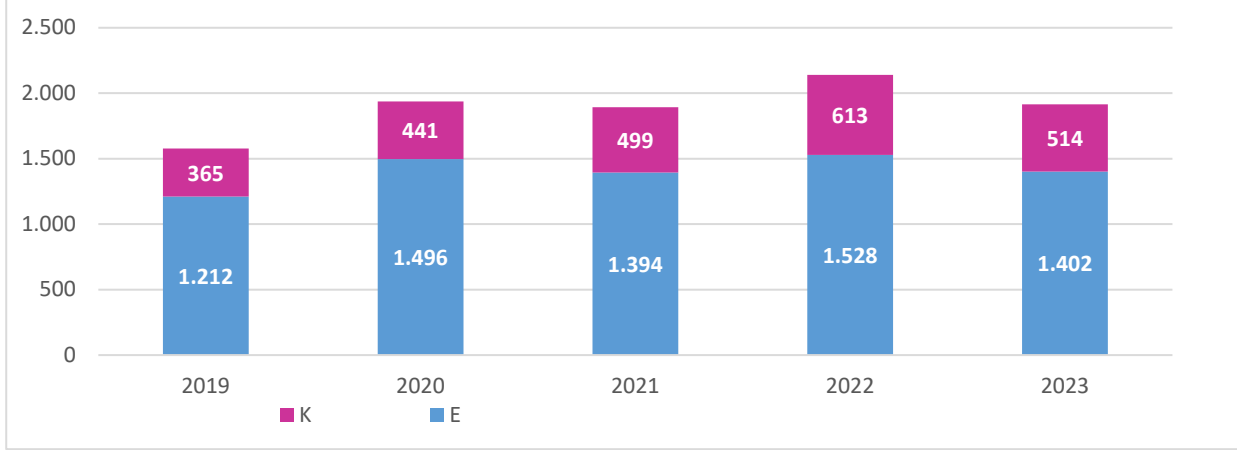
6 EKONOMİ

İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Tarım alanlarında hububat, baklagiller, sebze ve meyve üretilmektedir. Sanayi geliri ve sanayileşme yok denecek kadar azdır.

6.1 İstihdam

İlçede hem kadın hem de erkek istihdam oranlarının düşüklüğü dikkat çekmektedir. Ancak toplam istihdam içinde kadınların istihdamının çok daha düşük olduğu görülmektedir.

Grafik 7 Cinsiyete Göre Sigortalı Çalışan Sayıları

Kaynak: SGK, 2023

TÜİK işgücü ve istihdam verileri ilçe düzeyinde yayınlanmadığından çalışan sayılarını 15-64 yaş grubundaki toplam nüfusa (eğitimde olanlar ve işgücüne dahil olmayanlar ayırt edilememiştir) oranlayarak hesapladığımız sonuçlara göre; 15-64 yaş grubu erkek nüfusunun %16,72'si ve kadın nüfusunun ise %6,39'u istihdam edilmektedir. Bu rakamlar Konya il genelinde erkeklerde %42,70 ve kadınlarda %14,02'dir. Diğer taraftan ilçede toplam istihdamın yaklaşık %73'ü erkek iken %27'si kadın olup Konya il geneli ile neredeyse aynı oranlar söz konusudur.

6.2 İş Yeri ve Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı

İlçeye ait sigortalı çalışan ve iş yeri sayıları Nace sınıflamasına göre sektörler bazında derlenmiştir. 2023 yılı verilerine göre ilçede toplam 466 işyeri ve 1916 kayıtlı sigortalı çalışan vardır. Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayıları incelendiğinde ilçede en fazla işyerinin sırasıyla "perakende ticaret, bina inşaatı, kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı" sektörlerinde olduğu görülmektedir. Sektörlere göre toplam sigortalı çalışan sayıları incelendiğinde ilçede en fazla istihdamın sağlandığı ilk üç sektörün ise "eğitim, bina inşaatı, perakende ticaret" sektörleri olduğu görülmektedir.

Tablo 6 Sektörlere Göre İşyeri ve Sigortalı Çalışan Sayıları

Sektör	İşyeri Sayıları					Sigortalı Çalışan Sayıları				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Eğitim	20	20	23	23	23	350	544	548	648	510
Bina inşaatı	27	35	39	51	56	128	166	172	206	223
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	85	90	92	87	95	165	176	179	178	185
İnsan sağlığı hizmetleri	13	16	19	19	21	106	153	141	155	150
Binalar ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	12	8	8	10	10	163	161	144	160	124

Sektör	İşyeri Sayıları					Sigortalı Çalışan Sayıları				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Bina dışı yapıların inşaatı	15	16	15	20	13	79	202	121	145	102
Gıda ürünlerinin imalatı	19	20	20	20	22	76	78	69	83	82
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	50	30	47	36	37	81	46	73	62	74
Diğer Madencilik ve Taşocakçılığı	11	7	9	8	12	83	59	65	67	72
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	38	30	35	30	32	71	51	73	60	65
Toptan ve perakende ticaret ve motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	22	23	20	21	29	27	32	27	27	38
Giyim eşyalarının imalatı			2	8	6			4	68	34
Toptan ticaret. motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç	14	12	13	12	10	28	27	32	32	28
Makine ve teçhizat hariç. fabrikasyon metal ürünleri imalatı	5	6	4	5	5	15	16	12	22	26
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	4	4	4	4	4	11	12	13	24	24
Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	6	6	7	8	8	11	13	17	21	17
Büro yönetimi. büro desteği ve iş destek faaliyetleri	4	4	4	3	2	15	15	18	14	13
Hukuki ve muhasebe faaliyetleri	8	7	6	6	5	15	12	15	12	12
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı				2	4				5	12
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3	2	3	4	5	7	3	14	7	12
Özel inşaat faaliyetleri	9	10	11	8	7	11	50	13	25	12
Gayrimenkul faaliyetleri	3	3	3	6	7	4	5	5	10	10
Sigorta ve emeklilik fonları hariç finansal hizmet faaliyetleri	1	1	1	1	1	10	10	10	10	10
Elektrik. gaz. buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	2	4	5	3	2	6	13	20	13	10
Konaklama	3	3	3	3	5	8	7	6	6	8
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	5	5	5	3	4	7	6	5	6	7
Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	3	2	2	2	2	11	8	8	7	6
Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	3	3	5	5	6	3	3	5	5	6
Mobilya imalatı	2	3	3	3	5	5	7	5	5	6
Kamu Yönetimi Ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	2	2	2	4	3	8	6	6	14	6
Ağaç. ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), saz. saman ve benzeri malzemelerden örülerek eşyaların imalatı	9	3	2	1	2	10	3	3	4	4
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, teknik muayene ve analiz	1	1	3	1	2	2	1	11	2	3
Diğer hizmet faaliyetleri	1	2	5	3	3	1	2	5	3	3
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı			1		2			12		3
Bilgisayarların ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı	2	3	1	3	3	5	4	1	3	3

Sektör	İşyeri Sayıları					Sigortalı Çalışan Sayıları				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	2	3	2	2	1	3	4	3	3	2
Veterinerlik hizmetleri	3	4	4	2	2	3	4	4	2	2
Kiralama ve leasing faaliyetleri	2	1	1	1	1	4	3	3	3	2
Metal Cevheri Madencilği	2	2	1	1	2	10	15	1	1	2
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	3	2	2	2	1	5	3	5	3	2
Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hane halklarının faaliyetleri			1	1	2			1	1	2
Atığın toplanması, islahı ve bertarafı faaliyetleri, maddelerin geri kazanımı	1	1	1	1	1	3	2	1	2	1
Ana metal sanayii	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bilgi hizmet faaliyetleri	2		1	1	1	3		2	2	1
Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlenme faaliyetleri			1	1	1			1	1	1
Telekomünikasyon		1					1			
Yayıncılık faaliyetleri	2	2	2			3	3	3		
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması				2					4	
İstihdam faaliyetleri				1					1	
Ormancılık ve tomrukçuluk	11	4	5	2		20	5	14	7	
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı		2	1				4	1		
Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler		1	1	1			1	1	1	
Genel Toplam	431	405	446	442	466	1577	1937	1893	2141	1916

Kaynak: SGK, 2023

İmalat sanayi verilerine bakıldığında ise **gıda ürünlerinin imalatı** sektöründe işyeri ve istihdam sayıları öne çıkmaktadır. Bunda en büyük etkenin ilçenin tahin üretiminde bulunması olduğu düşünülmektedir.

6.3 İlçede Öne Çıkan Sektörler

İlçeye ait ekonomik veriler Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan temin edilmiştir. Elde edilen veriler kapsamında "nace rev.2" 2'li koddaki işyeri ve sigortalı çalışan sayıları analiz edilmiştir. Bu analizde amaç TR52 Düzey 2 bölgesine göre ilçede spesifik olarak yoğunlaşmanın yaşandığı sektörlerin tespit edilmesidir. Bunun için ise "Location Quotient" yani "Yoğunlaşma Katsayısı (YK)" analizi kullanılmıştır. Analiz nace sınıflamasına göre 2'li koddaki tüm sektörlerde ve 2023 yılı SGK çalışan verileri kullanılarak yapılmıştır.

YOĞUNLAŞMA KATSAYISI (YK) (LOCATION QUOTIENT)

YK genelde bir sektörün belli bir bölgedeki yığılmasını ulusal referansla ölçmeye yaramaktadır. Bir sektörün YK değerinin 1'den büyük çıkması sektörün o bölgede yoğunlaştığı anlamına gelmektedir. Öte yandan bir sektördeki kat sayının zaman içerisindeki değişimine bakılarak sektörün yoğunlaşmasının azaldığı ya da arttığı gözlemlenebilir. Ayrıca bu değişime bakılarak daha önce bölgede yoğunlaşma göstermemiş ancak zaman içerisinde yoğunlaşan sektörler için özel önem verilebilir. Ancak diğer yandan YK değeri 1'den büyük çıkan her sektörü bölgede rekabetçi olarak yorumlamak doğru değildir.

$$YK_i = (a_i/a_t) / (A_i/A_t)$$

- a_i =ilçenin i sektöründeki toplam istihdamı
- a_t = ilçenin toplam istihdamı
- A_i = bölgenin i sektöründeki toplam istihdamı
- A_t = bölgenin toplam istihdamı

!!!Yoğunlaşma Katsayısı ile ilgili Açıklama: Yoğunlaşma katsayısı ile TR52 bölgesi içindeki x sektörde istihdam edilen kişi sayısının ilçelere pay edilmesi ile oransal olarak hangi ilçelerin öne çıktığını görmüş oluyoruz. **Yani ilçenin en fazla istihdamının hangi sektörde olduğunu gösteren bir rakam değildir. Hatta ilçede en az istihdam o sektörde bile olsa yoğunlaşma katsayısı yüksek çıkabilmektedir.** Örneğin TR52'de x sektöründe 2 kişi istihdam ediliyor olsun ve bunun biri A biri de B ilçesinde, ancak A ve B ilçelerindeki istihdam sayıları da en az x sektöründe olsa bile bu sektörün yoğunlaşma oranı A ve B ilçelerinde çok yüksek çıkacaktır.

Tablo 7 Sektörlere göre ilçeye yoğunlaşma katsayıları

NACE	SEKTÖR AD	BOZKIR
8	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı	6,12
97	Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetleri	4,35
42	Bina dışı yapıların inşaat	2,58
94	Üye olunan kuruluşların faaliyetleri	2,36
88	Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	2,31
14	Giyim eşyalarının imalatı	2,08
85	Eğitim	2,08
81	Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	2,01
66	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	1,94
86	İnsan sağlığı hizmetleri	1,93
7	Metal cevherleri madenciliği	1,81
41	Bina inşaatı	1,78
75	Veterinerlik hizmetleri	1,42
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	1,38
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	1,29
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	1,23
56	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	1,19
45	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	1,16
63	Bilgi hizmet faaliyetleri	0,99
49	Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	0,95
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,76
69	Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	0,69
77	Kiralama ve leasing faaliyetleri	0,67
95	Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı	0,66
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,64

NACE	SEKTÖR AD	BOZKIR
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	0,59
68	Gayrimenkul faaliyetleri	0,54
10	Gıda ürünlerinin imalatı	0,54
82	Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	0,43
43	Özel inşaat faaliyetleri	0,43
55	Konaklama	0,39
31	Mobilya imalatı	0,38
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	0,37
1	Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	0,31
96	Diğer hizmet faaliyetleri	0,28
80	Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	0,27
33	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	0,26
84	Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,24
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,24
93	Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri	0,21
71	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	0,17
38	Atığın toplanması, islahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	0,12
52	Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	0,08
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	0,06
24	Ana metal sanayii	0,03

Buna göre ilçede “Diğer madencilik ve taş ocakçılığı, Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hane halklarının faaliyetleri, Bina dışı yapıların inşaat, Üye olunan kuruluşların faaliyetleri, Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler, Giyim eşyalarının imalatı, Eğitim ve Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri” sektörlerinde TR52 Bölgesi’ne göre daha fazla bir yığılma görülmektedir.

İlçenin ekonomisinin tarım ve hayvancılığa dayanmasına karşın sosyal yardım hizmetleri alanında faaliyetlerin fazlalığı göze çarpmakta olup madencilik, inşaat, tekstil ve eğitim alanında çalışanlardaki yığılmalar dikkati çekmektedir. Bu da bize tarım ve hayvancılık alanında genel olarak istihdamın aile üyeleri içinde gerçekleştiği hakkında bilgi vermektedir.

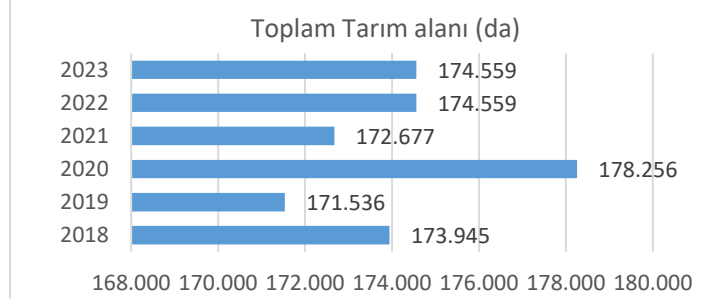
7 TARIM VE HAYVANCILIK

7.1 Tarım Alanları

İlçenin engebeli arazi yapısına sahip olması nedeniyle Konya il genelindeki tarım alanlarının %1'den daha azını yani çok küçük bir kısmını oluşturmaktadır. 2018 yılı ile kıyaslandığında 2023 yılında tarım alanlarının çok küçük ölçüde arttığı görülmektedir.

Tablo 8 Yıllar İtibariyle Tarım alanları

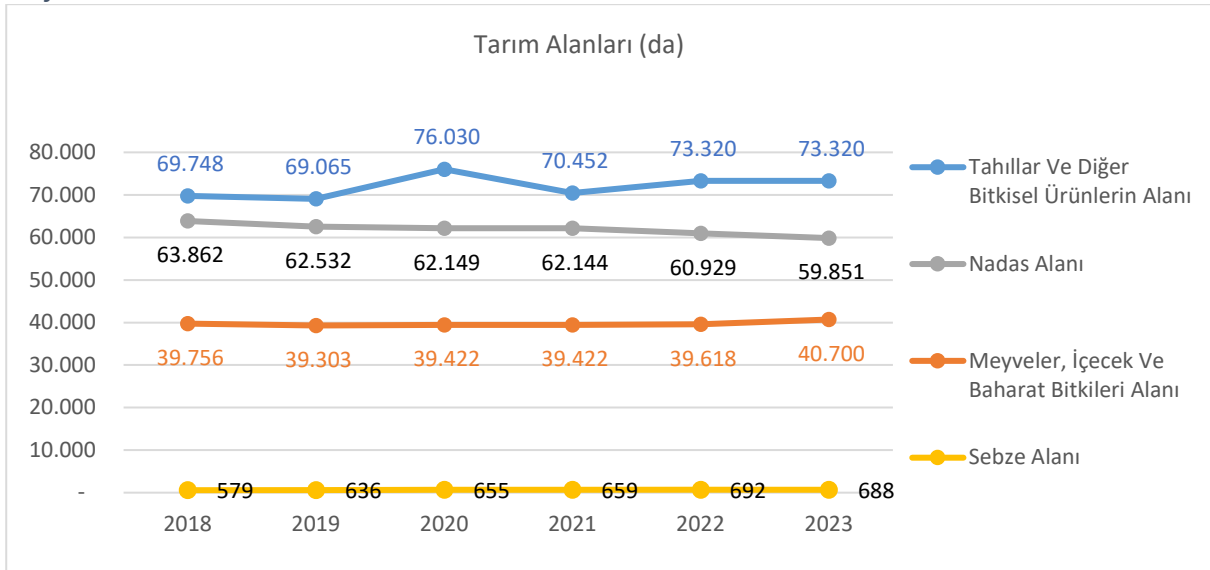
Yıl	Toplam Tarım Alanı (da)	İlçe/Konya (%)
2018	173.945	0,92
2019	171.536	0,93
2020	178.256	0,94
2021	172.677	0,93
2022	174.559	0,93
2023	174.559	0,92

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçe tarım alanlarının türlerine göre dağılımına bakıldığında en fazla tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı yer almaktadır. Fakat Konya ilinin türlerine göre toplam alanları içindeki payına baktığımızda; tahıl ürünleri %0,49 - meyve %9,76 - sebze %0,19 ve nadas alanları ise %2,01 paya sahiptir. Dolayısıyla İlçe, Konya ili içinde meyve üretimi ile öne çıkmaktadır.

Grafik 8 Türlerine Göre Tarım Alanları

Kaynak: TÜİK, 2023

2018 yılı ile kıyaslandığında 2023 yılında tahıl ve diğer bitkisel ürünlerin alanı ile meyve sebze alanları giderek artış göstermiştir. Bu durumun nedeni ise nadasa bırakılan alanlardaki azalmadır. Her ne kadar üretim alanlarının büyüklüğü önemli görünse de aslında verimlilik açısından durumun ele alınması daha doğru olacaktır.

7.2 Sulu-Kuru Tarım Alanları

Sulu ve kuru tarım alanları TÜİK verileri, sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler esas alınarak oluşturulmuş. Sebze ve meyve ürünleri değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Dolayısıyla bu bölümde yapılan değerlendirmeler sadece tahıllar ve diğer bitkisel ürünler ile ilgilidir.

Tablo 9 Sulu-Kuru Tarım Alanlarındaki Üretim Miktarı ve Verimin Yıllar İtibariyle Değişimi

Yıl	Üretim Miktarı (ton)		Verim (kg/da)	
	Kuru	Sulu	Kuru	Sulu
2018	13.264	93	171	274
2019	11.437	162	160	247
2020	12.069	161	158	251
2021	4.215	116	66	171
2022	12.185	182	155	258
2023	15.513	226	157	291

Kaynak: TÜİK, 2023

Tahıllar ve diğer tarla bitkileri üretiminde sulu tarım yapılan alanlar yıllar itibariyle artış gösterse de ilçede ağırlıklı olarak kuru tarım yapılmaktadır. Her ne kadar verim değeri üründen ürüne değişiklik gösterse de doğal olarak sulu tarım yapılan alanlarda verim değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 10 Tahıl Üretiminin Sulu-Kuru Tarım Alanlarında Ürün Bazında Kıyaslaması (2023)²

Ürün	Kuru	Sulu	Toplam
Arpa (Diğer)			
Ekilen Alan	15.400	148	15.548
Üretim Miktarı	4.278	64	4.342
Verim	278	432	710
Buğday, Durum Buğdayı Hariç			
Ekilen Alan	25.965	100	26.065
Üretim Miktarı	6.289	40	6.329
Verim	242	400	642
Durum Buğdayı			
Ekilen Alan	15.400	124	15.524
Üretim Miktarı	3.858	48	3.906
Verim	251	387	638
Mercimek, Kuru (Yeşil)			
Ekilen Alan	1.750	30	1.780
Üretim Miktarı	102	4	106
Verim	58	133	191
Nohut, Kuru			
Ekilen Alan	9.352	209	9.561
Üretim Miktarı	970	31	1.001
Verim	104	148	252

Kaynak: TÜİK, 2023

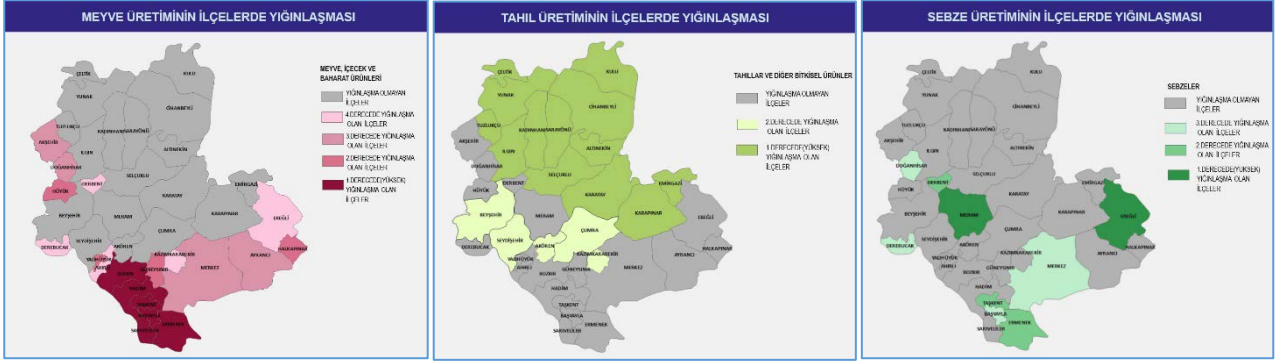
² Sulu tarım yapılmayan ürünler tabloya dahil edilmemiştir.

Ürün bazında değerlendirildiğinde, sulu tarım alanlarında en fazla nohut, arpa ve durum buğdayının yer kapladığı görülmektedir. Sulu tarım yapılan nohut üretiminde verim kuru tarım yapılan alanlardakine göre daha fazladır. Buğday alanlarının yaklaşık %4'ünde sulu tarım yapılırken, durum buğdayında bu oran yaklaşık %8'dir.

7.3 Bitkisel Üretim

Bitkisel üretimin miktarı esas alınarak yapılan LQ (Yoğunlaşma Katsayısı) analizi sonuçlarına göre Bozkrı ilçesinde meyve üretiminde uzmanlaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 9 Meyve Sebze ve Tahıl Üretimlerinin İlçelerde Yoğunlaşması

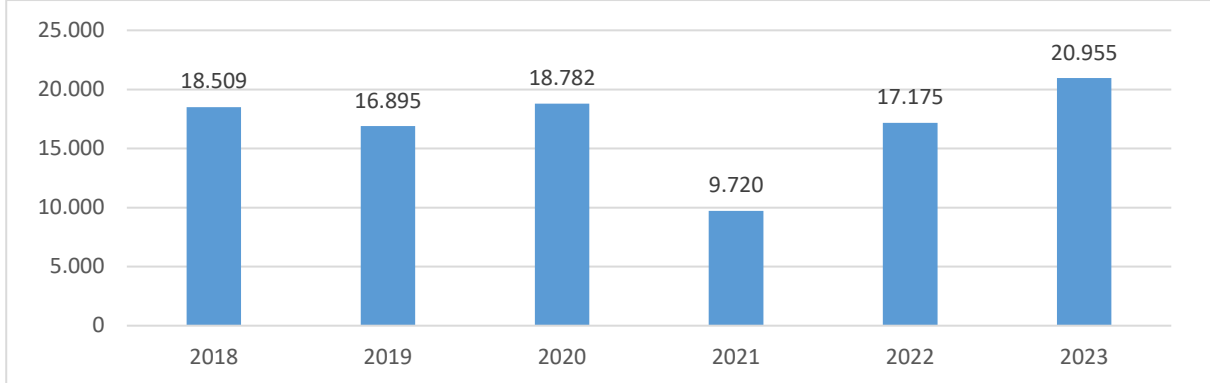

Kaynak: TÜİK 2020 yılı verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

7.3.1 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler

İlçede tahıllar ve diğer bitkisel ürünlere yönelik tarım alanlarındaki artışa paralel olarak tahıl ürünleri üretim miktarının da yıllar itibariyle arttığı görülmektedir. 2018 yılına kıyasla ürün bazında en fazla artış şeker pancarı ve mısır üretiminde gerçekleşmiştir.

Grafik 10 Yıllar İtibariyle Toplam Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürün Üretim Miktarı (ton)

Kaynak: TÜİK, 2023

Şeker Pancarı, Mısır (Slaj), Mısır, Yonca (Yeşilot), Buğday (Durum Buğdayı Hariç) ve Arpa (Diğer) ilçede üretim miktarı bakımından öne çıkan ürünler olmasına rağmen bu ürünlerin TR52 içindeki payı oldukça düşüktür. İlçe toplam üretim miktarı(ton) içinde önemli bir paya sahip değil gibi görünen bazı ürünlerin ise TR52 içindeki payı yüksektir. Bu ürünler; %64,33 ile Fiğ (Diğer)(Yeşil Ot) ve %41,44 ile Adaçayı şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 11 Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler İstatistikleri³

ÜRÜN	ÖLÇÜM	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünler	İLÇE/TR52 PAYI (%) ve ORTALAMA VERİM
Adaçayı	Ekilen Alan	150	12,71
	Hasat Edilen Alan	150	12,71
	Üretim Miktarı	75	41,44
	Verim	500	153
Arpa (Diğer)	Ekilen Alan	15.548	0,43
	Hasat Edilen Alan	15.548	0,43
	Üretim Miktarı	4.342	0,36
	Verim	279	336
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	Ekilen Alan	26.065	0,59
	Hasat Edilen Alan	26.065	0,59
	Üretim Miktarı	6.329	0,39
	Verim	243	371
Burçak (Yeşilot)	Ekilen Alan	70	4,05
	Hasat Edilen Alan	70	4,05
	Üretim Miktarı	43	3,43
	Verim	614	724
Durum Buğdayı	Ekilen Alan	15.524	0,64
	Hasat Edilen Alan	15.524	0,64
	Üretim Miktarı	3.906	0,49
	Verim	252	330
Fiğ (Diğer) (Yeşil Ot)	Ekilen Alan	210	53,85
	Hasat Edilen Alan	210	53,85
	Üretim Miktarı	193	64,33
	Verim	919	769
Korunga (Yeşilot)	Ekilen Alan	705	6,73
	Hasat Edilen Alan	705	6,73
	Üretim Miktarı	529	3,69
	Verim	750	1.369
Nohut, Kuru	Ekilen Alan	9.561	1,69
	Hasat Edilen Alan	9.561	1,69
	Üretim Miktarı	1.001	1,26
	Verim	105	140

Kaynak: TÜİK, 2023

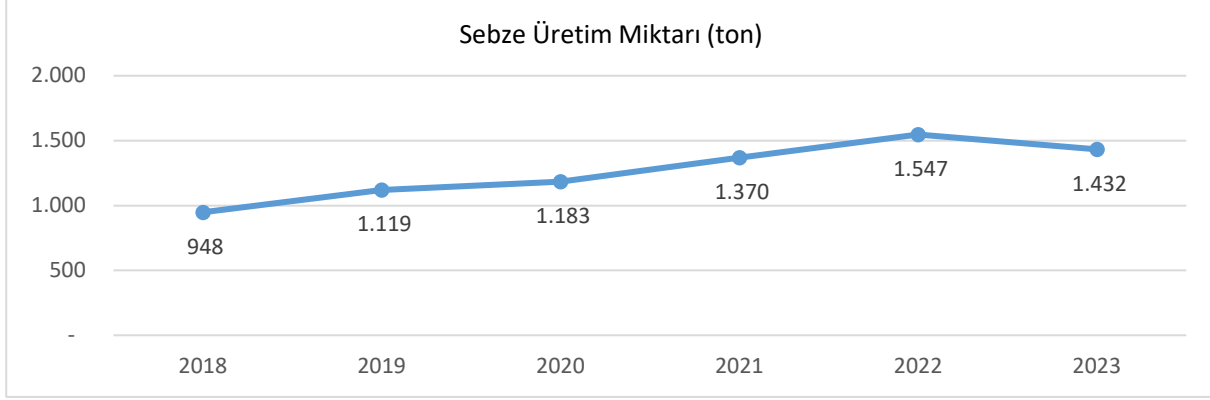
Verim değerlerine bakıldığında ise; fiğ(diğer)(yeşil ot), adaçayı, mısır(silaj) ve susam tohumunun ilçedeki verim değerleri TR52 ortalama değerlerinin üzerindedir. Diğer tahıl ürünlerinde verimlilik ortalamasının altında kalmaktadır.

7.3.2 Sebzeler

İlçede önemli miktarda sebze yetiştirilmemekte olup yıllar itibariyle de yetiştirilen ürün miktarının giderek arttığı görülmektedir. Bu durumun ana etkeninin nadasa bırakılan arazilerin azalmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

³ İlçede üretilen ürünlerin tamamı tabloya dahil edilmemiştir.

Grafik 11 İlçede Sebze Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi

Kaynak: TÜİK, 2023

Toplam sebze üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi sebze üretiminin %0,0007'si gibi çok küçük bir kısmı Bozkır tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 12 Sebze Üretim İstatistikleri⁴ (ton)

ÜRÜN	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Biber (Çarliston)	20	20	18	24	30	28
Domates (Sofralık)	42	311	353	388	465	414
Fasulye, Taze	129	74	70	69	67	64
Hıyar (Sofralık)	14	14	32	58	97	89
Karpuz	450	300	285	270	255	240
Kavun	20	30	58	60	66	70
Lahana (Beyaz)	70	70	75	125	215	250
Mantar (Kültür)		100	75	170	101	33
Patlıcan	34	34	37	41	51	68
Pepino			8	8	32	24
Sarımsak (Kuru)	68	68	72	68	70	68
Soğan (Kuru)	101	98	100	89	98	84
Genel Toplam	948	1.119	1.183	1.370	1.547	1.432

Kaynak: TÜİK, 2023

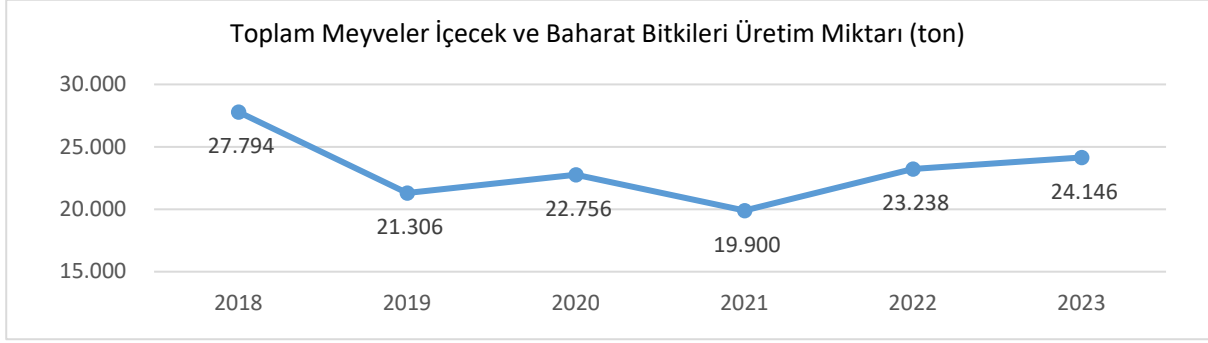
Üretim miktarı bakımından ilçe içinde öne çıkan sebzeler; sofralık domates, beyaz lahana ve karpuzdur.

7.3.3 Meyveler

İlçede önemli miktarda meyve, içecek ve bahara bitkileri yetiştirilmemekte olup 2018-2021 yılları arasında üretim düşmüş ancak 2022 yılından itibaren artmaya başlamıştır. Son iki yılda üretimin yeniden artmasına rağmen 2018 yılındaki üretim miktarı henüz yakalanamamıştır.

⁴ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı bakımından fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

Grafik 12 İlçede Meyve, İçecek ve Baharat Üretiminin Yıllar İtibariyle Değişimi

Kaynak: TÜİK, 2023

Toplam meyveler içecek ve baharat bitkileri üretimi olarak bakıldığında, TR52 bölgesi üretiminin %0,34'ü gibi çok küçük bir kısmı Bozkır tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 13 Meyvecilik İstatistikleri ⁵

Meyve, İçecek ve Baharat	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Elma (Amasya)						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	-	-	-	-	-	-
Toplu Meyveliklerin Alanı	3.067	3.001	3.001	3.001	3.001	3.001
Üretim Miktarı	2.100	1.750	1.960	1.400	2.100	1.750
Verim	30	25	28	20	30	25
Kiraz						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	28.500	28.500	28.500	28.500	28.500	38.000
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	10.500
Toplu Meyveliklerin Alanı	3.067	2.960	2.960	2.960	2.960	2.960
Üretim Miktarı	570	513	570	285	288	950
Verim	20	18	20	10	10	25
Sofralık Üzüm, Çekirdekli						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	-	-	-	-	-	-
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	-	-	-	-	-	-
Toplu Meyveliklerin Alanı	15.544	15.402	15.402	15.402	15.402	15.402
Üretim Miktarı	760	525	521	607	514	630
Verim	11.807	8.088	8.024	9.351	7.911	9.703
Dut						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000	18.040
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	100	180	180	180	180	140
Toplu Meyveliklerin Alanı	-	2	2	2	2	2
Üretim Miktarı	179	180	216	180	270	235
Verim	10	10	12	10	15	13
Şam Fıstığı (Antep Fıstığı)						
Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	5.123	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	-	224	224	224	224	224
Toplu Meyveliklerin Alanı	-	14	14	14	14	14
Üretim Miktarı	10	20	19	20	40	40
Verim	2	2	2	2	4	4

Kaynak: TÜİK, 2023

⁵ Tabloda tüm ürünlere yer verilmemiş olup üretim miktarı büyüklüğü fazla olan ürünlere yer verilmiştir.

İlçede meyve üretiminde elma, kiraz ve üzümün öne çıktığı görülmektedir. İlçenin önde gelen üzüm ve elma üretim miktarı 2018 yılına göre azalma göstermiş ancak kiraz üretiminin artması dikkat çekicidir. İlçede elma ağacı ve üzüm bağı sayısının miktarı aynı olmasına rağmen üretim azalmıştır. İlçede özellikle kiraz ağacı, ceviz ağacı ve şam fıstığı ağaç sayısındaki artış ilçede bu ürünlerin üretimine bir yönelme olduğunu göstermektedir.

Verim değerlerine bakıldığında ilçenin genel olarak meyve ürünlerindeki verimliliği TR52 ortalamasının altındadır. Sadece ilçenin şam fıstığı verimliliği TR52 ortalamasının üzerindedir.

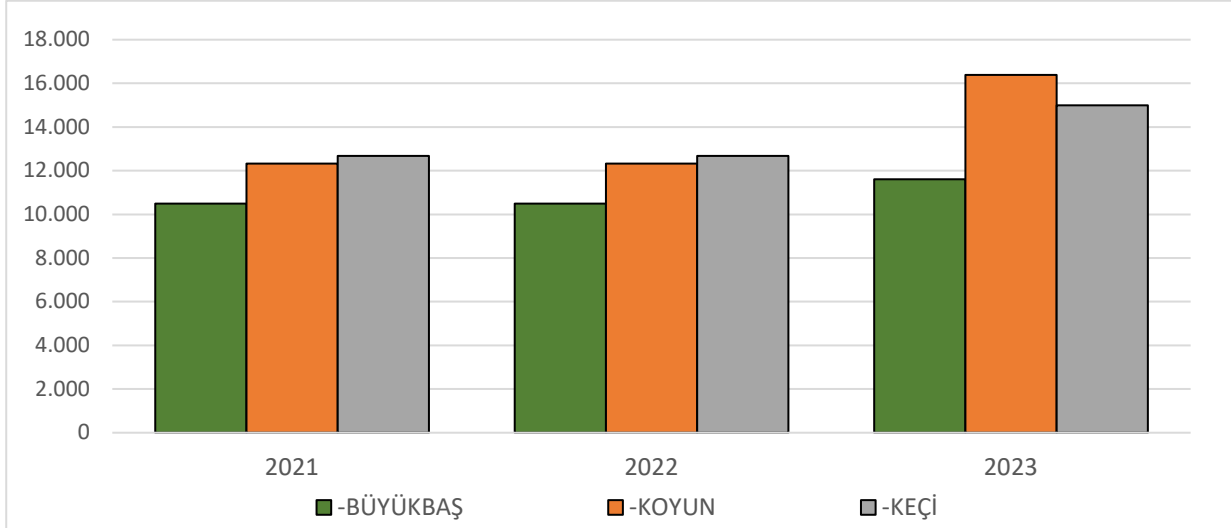
7.4 Hayvansal Üretim

İlçe hayvansal üretim istatistikleri TÜİK resmi istatistik programı kapsamında elde edilebilen en güncel veriler ile derlenmiştir. Hayvancılık istatistikleri canlı hayvan sayıları, hayvansal üretim, arıcılık, tavukçuluk, kırkılan ve sağılan hayvan istatistikleri alt başlıkları şeklinde verilmiştir.

7.4.1 Hayvan Varlığı

İlçede toplam hayvan varlığı açısından son üç yıllık değişim incelendiğinde; 2021 ve 2022 yıllarında toplam sayı 35.500 iken 2023 yılında bu sayı %21 artışla 42.995 olmuştur.

Grafik 13 Yıllara Göre İlçe Hayvan Sayıları

Kaynak: TÜİK, 2023

2021 yılında ilçe hayvan varlığı içinde koyun sayısı ile keçi sayısı neredeyse eşit olmasına rağmen 2023 yılında koyun sayısı daha fazla artmıştır. İlçede büyükbaş hayvan sayısı 2023 yılında diğer hayvanlar gibi artış gösterse de %10,6'lık artış oranı ile sayısı en az artan hayvan olmuştur.

YIL	İLÇE BÜYÜKBAŞ/ İL BÜYÜKBAŞ (%)	İLÇE KEÇİ/İL KEÇİ(%)	İLÇE KOYUN/İL KOYUN(%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI BÜYÜKBAŞ(%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI KEÇİ (%)	İLÇE TOPLAMI İÇİNDEKİ PAYI KOYUN(%)
2021	1,10	4,38	0,44	29,58	35,72	34,70
2022	1,13	4,60	0,44	29,58	35,72	34,70
2023	1,25	5,63	0,59	27,01	34,89	38,10

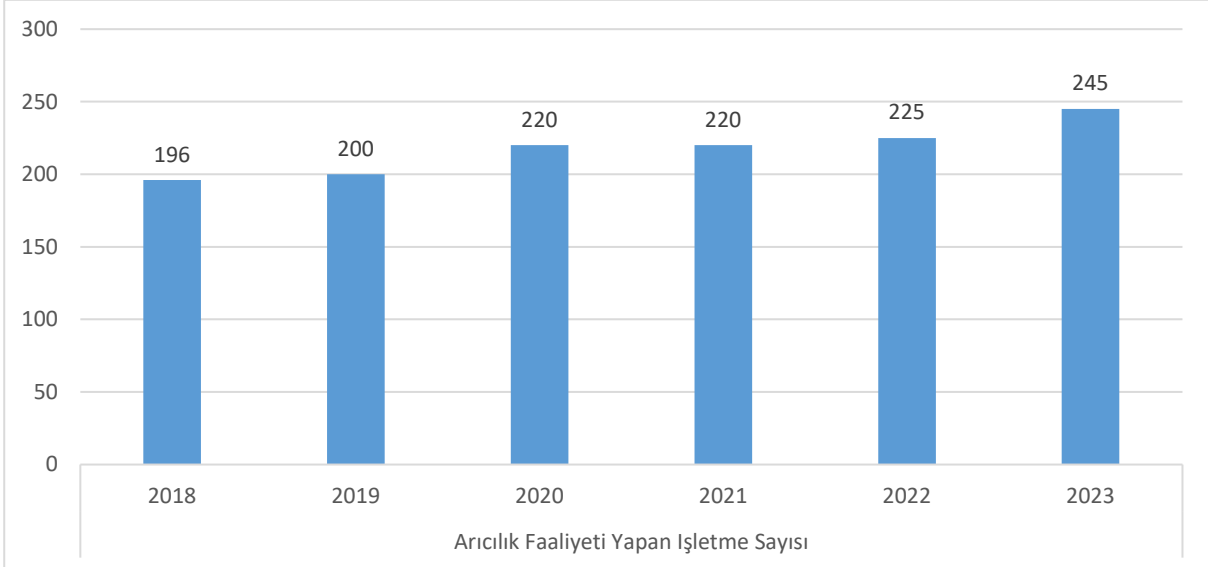
Kaynak: TÜİK, 2023

İlçenin kendi hayvan varlığı içinde en büyük payı koyun almaktadır. Ancak il genelindeki koyunların yaklaşık %6'sı kadar az bir kısmı ilçede bulunmaktadır.

7.4.2 Arıcılık

İlçede orman varlığının da fazla olmasına bağlı olarak arıcılık faaliyetleri de yapılmaktadır.

Grafik 14 Arıcılık Faaliyeti Yapan İşletme Sayısı

Kaynak: TÜİK, 2023

TR52 bölgesindeki arıcılık faaliyeti yapan işletme sayısının yaklaşık %9,37'si ilçede bulunmaktadır. Yıllar itibariyle bu oran büyük bir değişiklik göstermemekle birlikte 2018 yılına kıyasla ilçede faaliyet gösteren arıcılık işletme sayısı artmıştır.

Tablo 14 Arıcılık Ürünleri Üretim Miktarları (ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Balmumu, Arı	4	4	5	5	5	6
Doğal Bal	154	160	180	180	200	200

Kaynak: TÜİK, 2023

İşletme sayısı artmasına rağmen bal mumu üretimi 2018 yılına göre %50 oranında, doğal bal üretimi ise yaklaşık olarak %30 oranında artış göstermiştir.

7.4.3 Hayvansal Üretim Miktarları

TÜİK tarafından yayınlanan hayvancılık istatistiklerinde sağılan hayvan sayıları ve süt üretimine ilişkin veriler 2019 yılından bu yana yayınlanmadığından bu bölümde süt üretimine ilişkin veriler güncel şekilde sunulamamıştır.

Tablo 15 Hayvansal Üretim Miktarları (ton)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023 İLÇE/TR52(%)
Arılar (Kovan Halinde), Yeni Tip	17.640	18.000	20.000	20.150	21.000	22.500	11,35
Balmumu, Arı	4	4	5	5	5	6	7,28
Doğal Bal	154	160	180	180	200	200	15,33
Keçi Kılı, Hayvancılık	13	12	14	9	9	11	4,10
Yapağı (Merinos), Hayvancılık	-	-	-	-	-	-	-
Yapağı (Yerli Ve Diğerleri), Hayvancılık	19	18	21	20	20	27	0,57

Kaynak: TÜİK, 2023

Hayvansal ürünlerde TR52 içindeki payı bakımında arıcılık faaliyetlerine ilişkin üretimlerin öne çıktığı görülmektedir. Diğer hayvancılık faaliyetlerinde payını artırması adına çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Tablo 16 Çiğ Süt Üretim Miktarları(ton)

	Bozkır	Konya	il/ilçe (%)
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	15.384	1.036.798	1,48
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	1.702	231.514	0,73
Sığır Sütü (Yerli) (Manda Sütü Hariç)	46	11.453	0,40
Keçi Sütü (Kıl Keçisi ve Diğerleri), İşlenmemiş	1.081	11.175	9,67
Koyun Sütü, Merinos, İşlenmemiş	-	5.975	0,00
Koyun Sütü, Yerli ve Diğerleri, İşlenmemiş	629	80.120	0,78
Manda Sütü (Yerli)	-	431	0,00

Kaynak: TÜİK, 2018

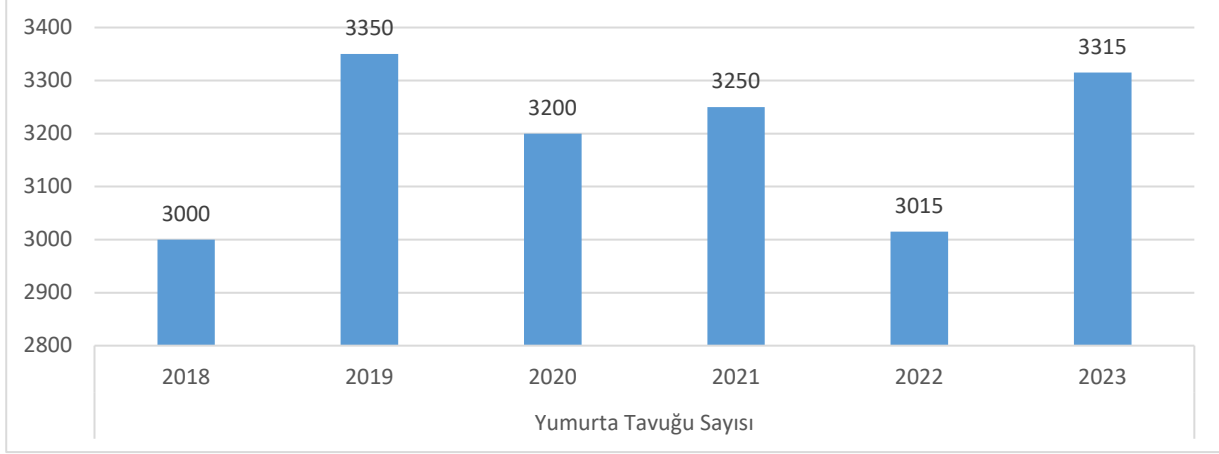
Hayvansal üretim istatistiklerine detaylı bakıldığında; ilçedeki üretimin ildeki toplam üretim miktarına oransal olarak verilen verilerde en fazla keçi sütü üretiminden kaynaklı görünse de miktarsal üretime bakıldığında en fazla hayvansal üretimin 2018 yılı itibariyle sığır sütünden kaynaklı olduğu görülmektedir. İlçede ilk sırada yer alan süt üretimi 15.384 ton ile kültür sığır sütü olup ikinci sırada ise 1.702 ton ile kültür melezi sığır sütü yer almaktadır.

7.4.4 Tavukçuluk

İlçede önceki yıllarda var olan et tavuğu son yıllarda yetiştirilmemektedir. Bu nedenle ilçede sadece yumurta tavuğu üretimi yapılmakta olup et tavuğu üretimi yapılmamaktadır.

Grafik 15 Yıllar İtibariyle Tavuk Sayıları

Kaynak: TÜİK, 2023

İlçede 2018 yılına kıyasla 2023 yılında yumurta tavuğu sayısında artış olmuştur ancak bu sayı 2019 yılındaki yumurta tavuğu sayısının gerisindedir. Fakat bu sayı ile TR52 içindeki payı yok denecek kadar düşük kalmakta olup yaklaşık %003 oranında bir paya sahiptir.

7.5 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanması

Tarımsal ürünlerden elde edilen geliri etkileyen faktörlerden birisi de ürünlerin satış şekilleridir. Ürünlerin aracılara vasıtasıyla satılması çiftçilerin gelirlerini düşürürken tüketicinin de ürünü alış fiyatı artmaktadır.

Tablo 17 Tarımsal Ürünlerin Pazarlanma Şekilleri

Satış Şekilleri	Satış oranı (%)
Doğrudan Market/Fabrika/Değirmen	3,03
Doğrudan Son Tüketicieye	16,67
İnternet Üzerinden	0,00
Kooperatif/Toprak Mahsulleri Ofisi/Ticaret Borsası	3,03
Semt Pazarı / Hayvan Pazarı	36,36
Toptancı/Tüccar/Aracı	40,91

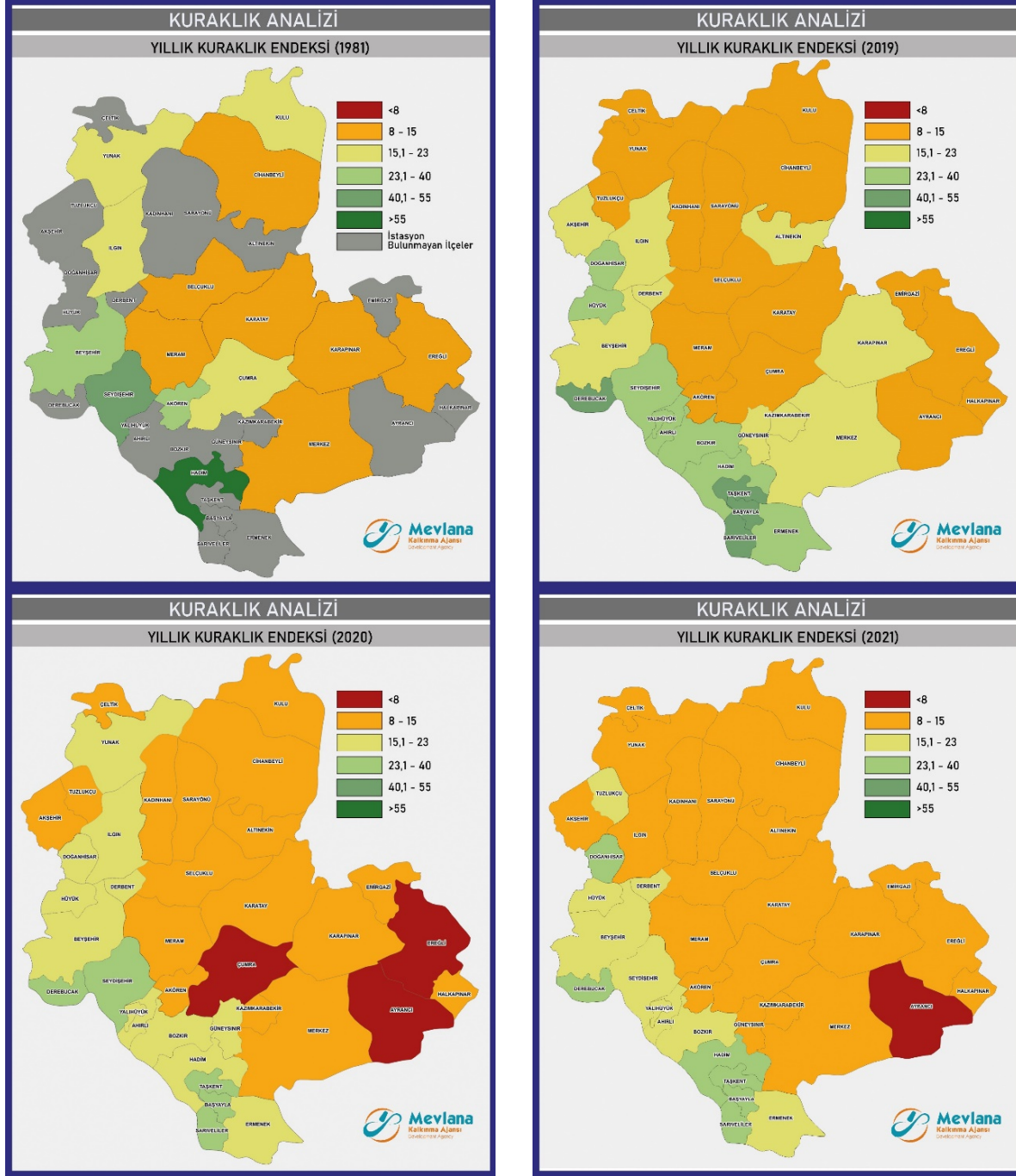
Kaynak: YER-SİS, 2023

İlçede tarımsal ürünlerin pazarlanma şekillerine bakıldığında yaklaşık %41 ile en fazla aracı vasıtasıyla pazarlama yapıldığı görülmektedir. Bunu %36,36 ile pazarda satış, %16,67 ile de son tüketiciye pazarlama takip etmektedir. Üreticinin gelirini artırmak için internet satışını ve doğrudan son tüketiciye satış kanallarının geliştirilmesi gerekmektedir.

8 KURAKLIK

Konya Karaman Bölgesinin büyük bir kısmının kurak yapıda olduğu bilinmektedir. 1981-2021 yılları arasındaki kırk yıllık ve aylık meteorolojik veriler kullanılarak yapılan kuraklık analizinde 1981 yılında Bozkır ilçesinde ölçüm istasyonu bulunmaması sebebiyle analize dahil edilememiştir. 2019-2021 yıllarına ait son 3 yıllık analiz incelendiğinde; Bozkır ilçesinin bölge geneline göre daha az kurak özellik gösterdiği anlaşılmaktadır. Yıllık analize göre ilçe yarı kurak özellik gösterir.

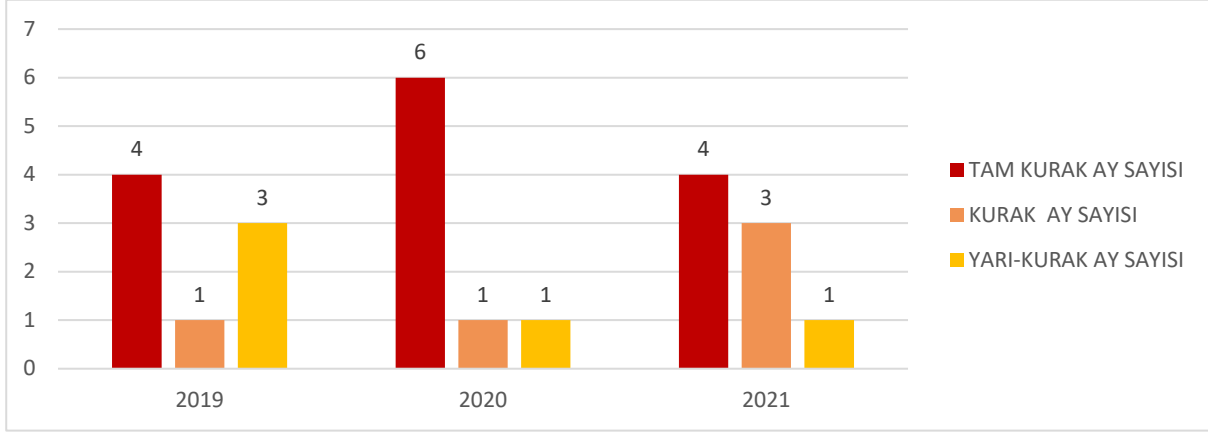
Grafik 16 TR52 Bölgesi Yıllık Kuraklık Analizi Sonuçları

Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

*Tam Kurak:<8 Kurak:8-15, Yarı Kurak :15-23, Yarı nemli:23-40, Nemli:40-55, Çok Nemli>55

Grafik 17 Bozkır İlçesi Aylık Kuraklık Analizi Sonuçları

Kaynak: Meteorolojik veriler kullanılarak Erinç yöntemiyle hesaplanmıştır.

Meteorolojik veriler kullanılarak yapılan aylık kuraklık analizine göre ilçede 2019 yılında 4 ay tam kurak geçerken 3 ay yarı kurak geçmiştir. Diğer aylar yarı nemli özellik göstermiştir. 2021 yılında ise tam kurak ay sayısı sabit kalırken kurak ay sayısında artış, yarı kurak ay sayısında ise azalış olmuştur. Fakat 2019, 2020, 2021 yıllarının tamamında ilçe 8 ay kurak özellik gösterirken, 4 ay yarı kurak özellik göstermiştir. Kuraklık durumunda önemli bir değişim yaşanmamıştır. Nitekim ilçe görece kuraklıktan daha az etkilenen ilçeler arasında yer almaktadır.

9 TURİZM

Bozkır ilçesi tabiat güzellikleri ve tarihi değerleri ile eko-turizm potansiyeline sahiptir. İlçede 2023 yılı verilerine göre turizm belgeli konaklama tesisi bulunmamaktadır. Basit belgeli tesisler ile ilgili istatistikler incelendiğinde, ortalama kalış sürelerinin Tesis bulunan ilçelerin ortalamasını gösteren Konya toplam değerlerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Doluluk oranları düşük olmakla birlikte yine Konya il ortalamasının üzerindedir.

Tablo 18 İşletme ve Basit Belgeli Konaklama Tesislerine İlişkin İstatistikler (2023)

		Bozkır	Konya Toplam
TESİSE GELİŞ SAYISI	YABANCI	2	162.426
	YERLİ	1 644	877.753
	TOPLAM	1 646	1.040.179
GECELEME	YABANCI	5	236.092
	YERLİ	5 333	1.246.567
	TOPLAM	5 338	1.482.659
ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ	YABANCI	2,50	1,45
	YERLİ	3,24	1,42
	TOPLAM	3,24	1,43
DOLULUK ORANI(%)	YABANCI	0,03	5,69
	YERLİ	35,84	30,05
	TOPLAM	35,87	35,74

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2023

Tablo 19 Bozkır Turizm Envanteri Tablosu

Varlık Adı	Varlık Türü	Varlık Yeri
Sit Alanları		
Abdal Damı Tepesi Öreni (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Baş Ören (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Çataloluk Yaylası Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Kale (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Kışla Tepesi Öreni (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Örenyeri (III. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Sariot Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Tiblektaş Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Tosuntaşı Örenyeri (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Abdal Damı Tepesi Öreni (I. Derece Arkeolojik Sit Alanı)	Arkeolojik Sit	Bozkır
Büyük Camii (Akkise)	Cami	Bozkır
Çiftlik Köyü Camii	Cami	Bozkır
Harmanpınar Köyü Eski Camii	Cami	Bozkır
Hisarlık Beldesi Asarlık Camii	Cami	Bozkır
Karaardıç Köyü Camii	Cami	Bozkır
Üçpınar Beldesi Kurşunlu Camii	Cami	Bozkır
Üçpınar Beldesi Ulu Camii	Cami	Bozkır
Asarlık Camii	Cami	Bozkır
Kurşunlu Camii	Cami	Bozkır
Sırıstat (Büyük) Camii	Cami	Bozkır
Yapalı Köyü Türbe Ve Mezarlık	Türbe	Bozkır
Cami Çeşmesi (Bozkır)	Çeşme	Bozkır
Hamzalar Beldesi Çeşmesi	Çeşme	Bozkır
Aşağıoluk Çeşmesi	Çeşme	Bozkır
Aktaş Köprüsü	Köprü	Bozkır
Bozkır Eski Taş Köprü	Köprü	Bozkır
Çarşamba Deresi (Saray - Dinek) Köprüsü	Köprü	Bozkır
Eski Taş Köprü	Köprü	Bozkır
Dere Han	Han	Bozkır
Hamzalar Beldesi Sarnıcı	Sarnıç	Bozkır
Orhaniye Beldesi Sarnıcı	Sarnıç	Bozkır
Tabiat Alanları		
Sariot Yaylası	Yayla	Bozkır
Sülele Yaylası	Yayla	Bozkır
Tufanderesi Yaylası	Yayla	Bozkır
Tosun Taşı Yaylası	Yayla	Bozkır
Keklik Oluğu Yaylası	Yayla	Bozkır
Akçapınar Yaylası	Yayla	Bozkır
Babuşçu Yaylası	Yayla	Bozkır
Çat Yaylası	Yayla	Bozkır
Hisarlık Yaylası	Yayla	Bozkır
Arslantaş Yaylası	Yayla	Bozkır
Dikilitaş Yaylası	Yayla	Bozkır
Yöresel Değerler		
Bıçak Yapımı	Halk Kültürü	Bozkır
Evlenme, Efsane, Masal, Ninni, Halk Müziği, Masal	Halk Kültürü	Bozkır

*Türkiye Bilimler Akademisi Veri Tabanı, Vakıflar Genel Müdürlüğü Veri Tabanı, Türk Tarih Kurumu Veri Tabanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Veri Tabanı,

10 ERİŞİLEBİLİRLİK

MEVKA koordinasyonunda hazırlanan erişilebilirlik analizinde TR 52 Bölgesi ilçeler ölçeğinde belirtilen yöntem marifeti ile erişilebilirlik çalışması yapılmış, farklı ulaşım modlarına göre ve belirlenmiş erişim merkezlerine göre farklı erişilebilirlik endeks ve haritaları çıkarılmıştır. Erişilebilirlik çalışması kapsamında ayrıca ilçeler ölçeğinde kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşım modlarının tümünün endekse olan etkileri de hesaba katılarak sentez erişilebilirlik endeksi ve haritası da ortaya çıkarılarak değerlendirilmiştir.

TR 52 Bölgesi sınırları içerisinde kalan iki il; Konya ve Karaman, ilçeleri çerçevesinde karayolu erişilebilirlikleri açısından irdelendiğinde, Konya İli merkez ilçelerinden çepere doğru azalan bir erişilebilirlik görülmektedir. Karayolu altyapısı ortalaması açısından yüksek standartlara sahip olan bölgenin erişilebilirlik endeksleri 25 ile 100 arasında tespit edilmiş, bölgede erişilebilirlik endeksinin ise genellikle 50'nin üzerinde olduğu görülmektedir.

Bütünleşik erişilebilirlik analizi bağlamında TR 52 bölgesinin nüfus açısından da lider merkezleri olan Meram, Selçuklu ve Karatay en erişilebilir noktalar. Bu merkezler dışında erişilebilirliği öne çıkan merkezler aynı zamanda kara ve demiryolu güzergâhları açısından da erişilebilirliği ortalama ya da ortalamanın da üzerinde olan merkezlerdir.

İlçenin bu analiz çalışmasında farklı ulaşım modlarına göre erişilebilirlik düzeyleri aşağıdaki tabloda detaylı olarak verilmiştir

Tablo 20 İlçenin Erişilebilirlik Düzeyi

Karayolu erişilebilirlik endeksi	Havayolu erişilebilirlik endeksi	Demiryolu erişilebilirlik endeksi	Mersin limanına erişim endeksi	İzmir limanına erişim endeksi	Limanlara erişim	Nüfus merkezlerine erişim endeksi	Bütünleşik erişim endeksi (kara-hava-deniz)
43	56	12	36	35	33	35	36

Kaynak: Konya Karaman İlleri (TR52 Bölgesi) Bölgesel Ulaşım Stratejisi Belgesi,2013

Bozkır ilçesinin türlerine göre erişilebilirlik endeksleri bakımından TR52 bölgesinde bulunan 37 ilçe arasındaki sıralaması; karayolu erişilebilirlik endeksinde 30.sırada, havayolu erişilebilirlik endeksinde 23.sırada, Limanlara erişimde 35.sırada ve bütünleşik erişim endeksinde 28. Sırada yer almaktadır. İlçe karayolu, demiryolu ve bütünleşik endeks değerlerinde TR52 ortalama değerlerinin altındaki rakamlarıyla daha düşük bir erişilebilirliğe sahiptir.

11 GZFT

GÜÇLÜ YANLAR	ZAYIF YANLAR	FIRSATLAR	TEHDİTLER
1.DOĞAL YAPI			
<ul style="list-style-type: none"> • İlçenin Akdeniz bölgesine yakın olması • Geniş yüksek yaylaların bulunması 	<ul style="list-style-type: none"> • İlçenin il merkezine uzaklığı 	<ul style="list-style-type: none"> • Eko turizm potansiyelinin olması 	<ul style="list-style-type: none"> • Değişen iklim özellikleri(sıcaklık, yağış, don, kuraklık vs.) • Kuraklık nedeni ile içme ve kullanma suyu kaynaklarının verimlerinin azalması
2.DEMOGRAFİK YAPI			
<ul style="list-style-type: none"> • İlçenin kendine özgü müziği, folkloru ve kültürünün olması • Halkın tarihine ve kültürüne sahip çıkması • Yabancı nüfusun çok olmaması • Kurum ve kuruluşlarda görev yapmış emeklilerin ilçede yaşaması 	<ul style="list-style-type: none"> • Ortak çalışma, örgütlenme ve katılımıcılığın zayıf olması • İş sahalarının yetersizliği • Sosyal donatı alanlarının ve etkinliklerin eksikliği sebebiyle çalışan kesimin ilçede ikamet etmek istememesi • Eğitimli insanların ilçeden göç etmesi • İnsanların emekli maaşı ve sosyal yardımlar ile geçinerek çalışmaya yönelmemesi 		<ul style="list-style-type: none"> • Yaşlı nüfusun çok olması • Genç nüfusun az olması ve göç eğiliminde olması • Ekonomik gelir üreten genç nüfusun az olması • Göç sebebiyle ilçe yaşlı nüfusun fazla olması • Yaş bağımlılık oranının yüksek olması • Doğum oranlarının düşük olması
3.EKONOMİK YAPI			
<ul style="list-style-type: none"> • Verimli tarım topraklarının bulunması • İklim, arazi ve topraklarının meyveciliğe ve bağcılığa uygun olması • Tarımsal üretim ve alternatif ürünler için uygun ekolojik koşulların olması • Hayvancılığın(özellikle küçükbaş hayvancılık) yapılması • Arıcılık faaliyetlerinin yapılması • Yetiştirilen üzümlerden sirke, pekmez, üretiminin yapılması • Tahin üretiminin yapılması 	<ul style="list-style-type: none"> • Miras nedeni ile arazilerin parçalı olması, • Ürünlerin muhafazası ve saklanması için soğuk hava deposunun bulunmaması • Geleneksel tarım uygulamalarının devam etmesi • Meraların yetersiz olması ve hayvancılığın giderek zayıflaması • Genç nüfusun tarımsal faaliyetleri terk etmesi • Sertifikalı üretimin olmaması ve tanıtım faaliyetlerinin yetersizliği • İlçede sanayinin gelişmemiş olması • Tahin imalatının rekabetçiliğini kaybetmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Bozkır ilçesinde yeni sistem bağcılığın gelişmesi ve Harmanpınar kasabasında atıl durumda bulunan soğuk hava deposunun faaliyete geçirilmesi • Arıcılığa uygun floranın varlığı • Küçük ölçekli mandıraların bulunması • Bozkır Tahini markası 	<ul style="list-style-type: none"> • Bilinçsiz ve gelişigüzel tarımsal ilaç ve gübre kullanımı nedeni ile toprak ve su kaynaklarının kirlenmesi

GÜÇLÜ YANLAR	ZAYIF YANLAR	FIRSATLAR	TEHDİTLER
4.HİZMETLER			
<ul style="list-style-type: none"> • Kanalizasyon atıklarının kontrol altına alınması • Zengibar kalesi ve çeşitli ören yerlerinin varlığı • Yayla turizmine ve kış turizmine uygun alanların varlığı • Meslek Yüksek Okulunun olması • İlçede Devlet Hastanesinin olması 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaşım zorluğu • Yeterli turizm tesisinin olmaması • Turizm altyapısının eksik olması • Kırsal kesimde yaşayan nüfusun sağlık ve eğitim başta olmak üzere hizmetlere erişimde önemli sorunlar yaşaması • Pazar ve pazarlama konusunda yönlendirici bölge aktörlerinin bulunmaması 	<ul style="list-style-type: none"> • Eko turizm potansiyelleri • Güneş ve rüzgâr enerjisi potansiyelinin olması 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuraklık

12 İLÇE HAKKINDA BELİRTİLMEK İSTENEN DİĞER HUSUSLAR

Bu bölümde yer alan maddeler; ilçe, mahalle, varsa belde ve varsa köylerde yapılan görüşmeler neticesinde tespit edilen hususlardır.

- İlçede ve köylerde gençlerin ve çocukların vakit geçirebileceği sosyal tesis eksiklikleri bulunmaktadır.
- İlçede süt hayvancılığı yapıyor olup köyden mahalleye dönüşen mahallerde hayvancılık yapan Dereköy, Hisarlık ve Kınık mahallelerinde süt toplama merkezine ihtiyaç bulunduğu belirtilmiştir.
- İlçede özellikle kırsal kesimde yetiştirilen ürünleri saklamak ve bunları düzgün bir şekilde pazarlayabilmek için “Soğuk Hava Depolarına” ihtiyacı bulunduğu belirtilmiştir.
- Köyden mahalleye dönen bazı mahallelerde daha fazla sağlık personeline ve bazı mahallelerde de sağlık ocağına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir.
- İlçeden kırsal yerleşkelerde toplu taşıma sıkıntısı bulunduğu ve belediye otobüslerinin sayılarının artırılması gerektiği belirtilmiştir.
- Hacılar ve Karabay mahallelerinde elektrik altyapısında sorunlar yaşandığı ve elektrik kesintilerinin olduğu belirtilmiş olup yaylalara elektrik altyapısının kurulması talep edilmektedir.
- Bozkır’ın neredeyse bütün mahallerinde kanalizasyon altyapısı ya bulunmadığı ya da sorunlar yaşandığı belirtilmiştir. Kanalizasyon altyapısına yönelik yatırımların yapılması talep edilmektedir.
- İlçenin en büyük sorunlarında birisi de şebeke suyu problemidir. Altyapının eski olması sebebiyle oluşacak sağlık sorunlarının önüne geçilmesi adına yenileme çalışmalarının yapılması talep edilmektedir.
- Özellikle tarım alanlarında sulama altyapılarında sorunlar bulunduğu belirtilmektedir.
- Özellikle kırsal kesimde internet altyapısı bulunmadığı belirtilmiştir.
- İlçede özellikle köyden mahalleye dönüştürülen mahallelerde mezarlık ve çevre düzenleme çalışmalarının yapılması talep edilmektedir.
- İlçede köyden mahalleye dönen mahallelerde dere ıslahına yönelik çalışmaları talep edilmektedir. Ayrıca Bozkır’ın Kuşça mahallesinde derenin üzerine köprü yapılması istenmektedir.
- İlçede köy yollarının acilen iyileştirilmesi ve yaylalara yol yapılması talep edilmektedir. Soğucak mahallesinde 30 hanenin yolunun bulunmadığı belirtilmiştir.
- Bozkır şehirlerarası otobüs terminal binasının yapılması talep edilmektedir.

Bu bölümde yer alan hususlar; 2024-2028 yıllarını kapsayan Konya Karaman Bölge Planı hazırlık aşamasında, her bir ilçe ile yapılan toplantılara katılan ilçede yaşayan paydaşlar tarafından belirtilen hususlardır.

SORUNLAR	YAPILMASI ÖNERİLEN HUSUSLAR
<ul style="list-style-type: none"> • Meyve ağaçlarının yaşlanması • Nüfus kayıplarının fazla olması • Öğrencilerin barınma sorunları • Meraların verim sorunu • Arazilerin parçalı olması • Hayvan barınağının bulunmaması • Arıcıların yüksek rakımlara çıkabilecekleri yolun bulunmaması • Meyvecilik faaliyetlerinde sulama problemleri sebebiyle yeterli gelir elde edilememesi • İlçede su bulunmasına rağmen sulama altyapısının olmamasından dolayı mevcut suyun kullanılamaması. Dolayısıyla sulanabilen arazi miktarının azlığı • Sulama yapılamadığı için nadas alanlarının fazlalığı • İlçede kadastro problemleri bulunmakta olup gerçek sahipler ve kadastrodaki sahipler farklıdır. Ancak on yıllık zaman aşımının geçmesi sebebiyle bu problemlerin giderilmesi için mevzuat değişikliğine gidilmesi • Kadastro problemlerinden dolayı tarım ve sanayi gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde sorunlar yaşanmakta olup desteklerden faydalanılamaması	<ul style="list-style-type: none"> • Yaz seracılığı faaliyetlerinin geliştirilmesi • Orman meyveleri yetiştiriciliğinin yapılması • Güneş ve rüzgar enerjisinin kullanılması • Kamu binalarında güneş enerjisi kullanımının desteklenmesi • Yüksek yaylalarda noktasal rüzgar ölçümlerinin yapıp uygun alanların belirlenmesi • Yeni meyve ağaçlarının dikilmesi, fide desteklerinden faydalanılması • Atıl binaların yurt olarak kullanılması • Mevcut yurtların yatak kapasitesinin artırılması • Mera ıslah ve amenajman çalışmalarının yapılması • Sulama altyapısına yönelik yatırımların yapılması • Arazi toplulaştırma çalışmalarının yapılması • Yöresel Ürünler: Bozkır tahini, Bozkır balı, küflü peynir

13 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

- İlçe ekonomisini sadece tarım üzerine kurmayıp turizm gelirini de artırmak gerekmektedir. Bozkır tarihi ve doğal güzellikleri ile Hadim, Taşkent, Sarıveliler, Başyayla ve Ermenek ile beraber entegre bir eko-turizm bölgesi özelliği taşımaktadır. Özellikle Manavgat ve Alanya üzerinden sahil turizmi ile entegre edilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bununla birlikte ilçedeki önemli tarihi miraslardan birisi olan “Zengibar Kalesi”nin turizme kazandırılmasına sağlanmalıdır.
- İlçenin gelirinin büyük bir kısmı tarıma dayanmaktadır. Ancak tarımsal arazilerin Konya ilindeki tarımsal arazilere oranı oldukça düşüktür. Bu nedenle ilçede tarım alanlarının en üst düzeyde kullanılmasına yönelik, karlılığı yüksek ürünlerin yetiştirilmesi, iyi tarım uygulamaları, tarımsal örgütlenme ile basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler desteklenmelidir. Sulama altyapısı güçlendirilmeli ve yenilenmelidir.
- Bölgede elma üretiminden sonra en çok kiraz ve erik üretimi mevcuttur. Bu nedenle bu ürünlerin pazarlanması, katma değerli ürünlere dönüştürülmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- İlçenin elma ve üzüm potansiyelinin değerlendirilerek katma değerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Bağcılık potansiyeli yüksek komşu ilçeler ile beraber hammaddesinin karşılanacağı bir meyve suyu üretim tesisine yönelik bölgesel bir işbirliği sağlanmalıdır. Bu konuda sözleşmeli üretim yapacak bölge çiftçisi ile yatırımcı arasında işbirliği sağlanmalıdır.
- İlçede meyve kurutma tesisi ve turşu-sirke üretim tesisi kurulabileceği düşünülmektedir.
- İlçenin endemik bitki örtüsüne sahip olması nedeniyle bu bitkilerin yağ, esans, medikal ürünler üretimine yönlendirilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır.
- Bölgenin öne çıkan bir ürünü olan tahin imalatının, bölgede potansiyeli olan üzüm ve buna bağlı pekmez imalatı ile entegre edilerek rekabetçi hale getirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Arıcılık faaliyetlerinde ürün çeşitliliğinin artırılmasına yönelik (Arı Sütü, polen ve Propolis gibi) çalışmalar yapılması gerekmektedir.
- İlçedeki küçükbaş hayvancılık faaliyetleri keçi ağırlıklı yürütülmektedir. Keçi üretiminin ilçede geliştirilmesi ağıl veya çadır ağıl sistemlerinin oluşturulması ve süt toplama merkezlerinin kurulması gerekmektedir.
- İlçede özellikle köyden mahalleye dönüşen yerleşim birimlerinde güvenlik önlemlerinin artırılması amacıyla kamera sistemlerinin kurulması sağlanmalıdır.
- Genç nüfusun ilçeden göç etmesini azaltmak/önlemek için ilçede gençlere yönelik sosyal ve ekonomik faaliyetlerin geliştirilmesi gerekmektedir.